

Vernepliktsundersøkelsen kontingent 2021

Om undersøkelsen

Målgruppe:	Vernepliktige inne til førstegangstjeneste	
Metode:	Webintervju via digipost	
Feltperiode:	Innrykk Q1	15.11.21 – 18.02.22
	Innrykk Q3	28.02.22 – 09.04.22
Antall vernepliktige totalt:	8966	
Anall respondenter:	3348	
Svarprosent:	37 %	

Utvvalg og univers

Tabellen under viser antall respondenter i undersøkelsen sammenstilt med antallet som finnes i undersøkelsens univers, altså antall vernepliktige soldater. Det er 3348 personer av 8889 som har svart på undersøkelsen.

	Respondenter		Univers	
Totalt antall respondenter	3348	100%	8889	100%
Kvinne	1420	42%	3105	35%
Mann	1928	58%	5784	65%
Q1	1490	45%	2912	33%
Q3	1858	55%	5977	67%

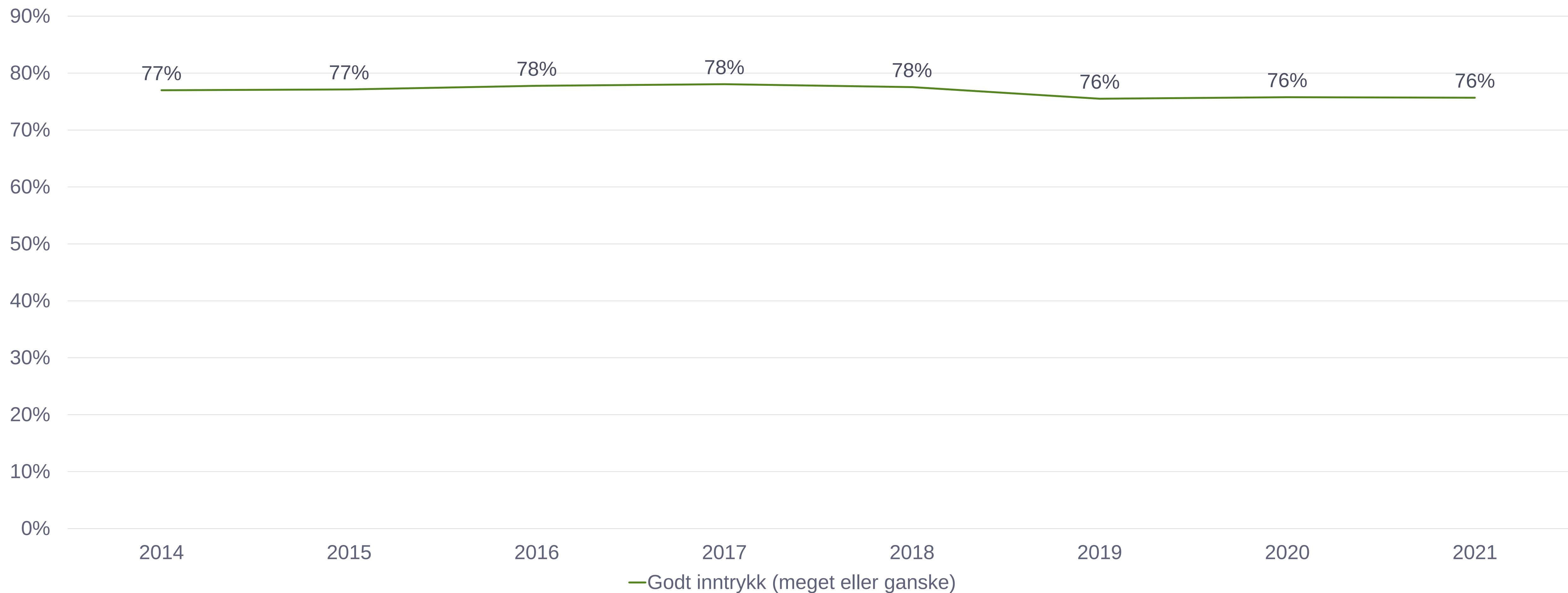
Hovedfunn

- Fortsatt **høy trivsel** blant vernepliktige som er inne til førstegangstjeneste.
- Førstegangstjenesten er fortsatt **høyt aktet** blant både gutter og jenter, men tendensen er fallende.
- Både kvinner og menn som tjenestegjør opplever at Forsvarets PBU totalt sett **dekker behovet** i deres tjeneste.
- Nær åtte av ti føler de har fått nok utdanning til å fungere i funksjonen de har i dag. Syv av ti føler at de er bevisste sin rolle som soldat og hva dette innebærer i en krigssituasjon.
- Åtte prosent av de spurte oppgir at de har blitt utsatt for **seksuell trakassering** (tilsvarende som VPU 2020).
- Andelen som oppgir å ha blitt **mobbet** i løpet av førstegangstjenesten fortsetter å falle.
- De aller fleste mener de er godt opplyst om nulltoleranse på bruk av **narkotiske stoffer og doping**.
- Soldatene er stort sett fornøyd med **velferds- og fritidstilbud**, men det kan være variasjon avhengig av hvor de tjenestegjør.
- De aller fleste opplever at det er tilrettelagt for to timer funksjons- og operativt rettet **fysisk trening** per uke.
- **Lunsj** det måltidet soldatene er mest fornøyd med, mens kveldsmat og turnusmat er de måltidene de er minst fornøyd med.
- Nær halvparten av de vernepliktige inne til førstegangstjeneste har blitt mer positive til videre tjeneste i Forsvaret. Trenden er dog **nedadgående**.
- Forsvaret oppfattes som en **åpen og inkluderende** organisasjon, når det gjelder mennesker med ulike etnisitet, religion, seksuell legning eller kjønnsidentitet.

Omdømme

- Det stabilt gode inntrykket av Forsvaret blant vernepliktige vedvarer.

Alt i alt, hvor godt eller dårlig inntrykk har du av Forsvaret?

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL

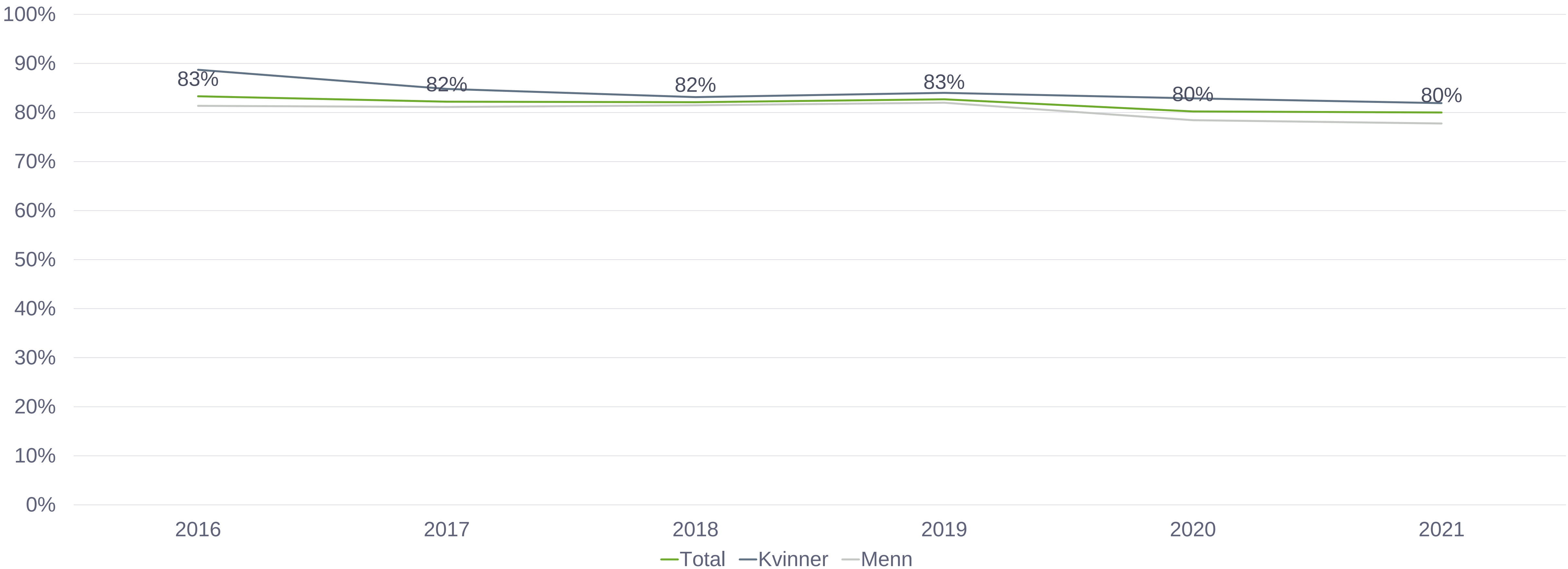
Trivsel

- Det er stabilt høy trivsel i Forsvaret blant de vernepliktige.
- Resultatet bekrefter funnene fra tidligere målinger om at vernepliktige inne til førstegangstjeneste trives i Forsvaret. 8 av 10 trives ganske/meget godt i Forsvaret.

Trivsel over tid blant vernepliktige

Andel som svarer «Meget godt» eller «Ganske godt».

Alt i alt, hvordan trives du i Forsvaret?

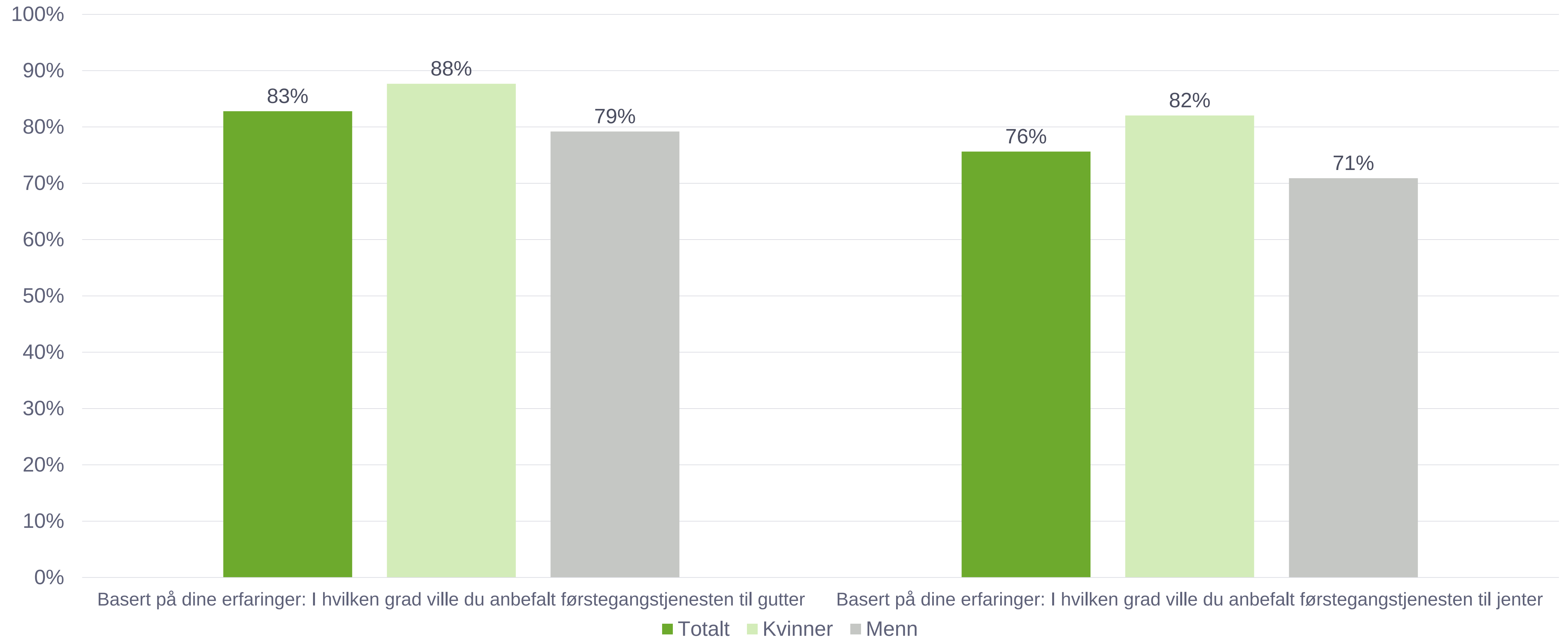
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL

Allmenn verneplikt

- På spørsmålet om man ønsker å anbefale førstegangstjenesten til hhv. jenter og gutter er det litt flere som ønsker å anbefale den til gutter.
- Kvinner svarer generelt litt mer positivt på anbefalingen.

Allmenn verneplikt

Andel som svarer «I meget stor grad» eller «I ganske stor grad».

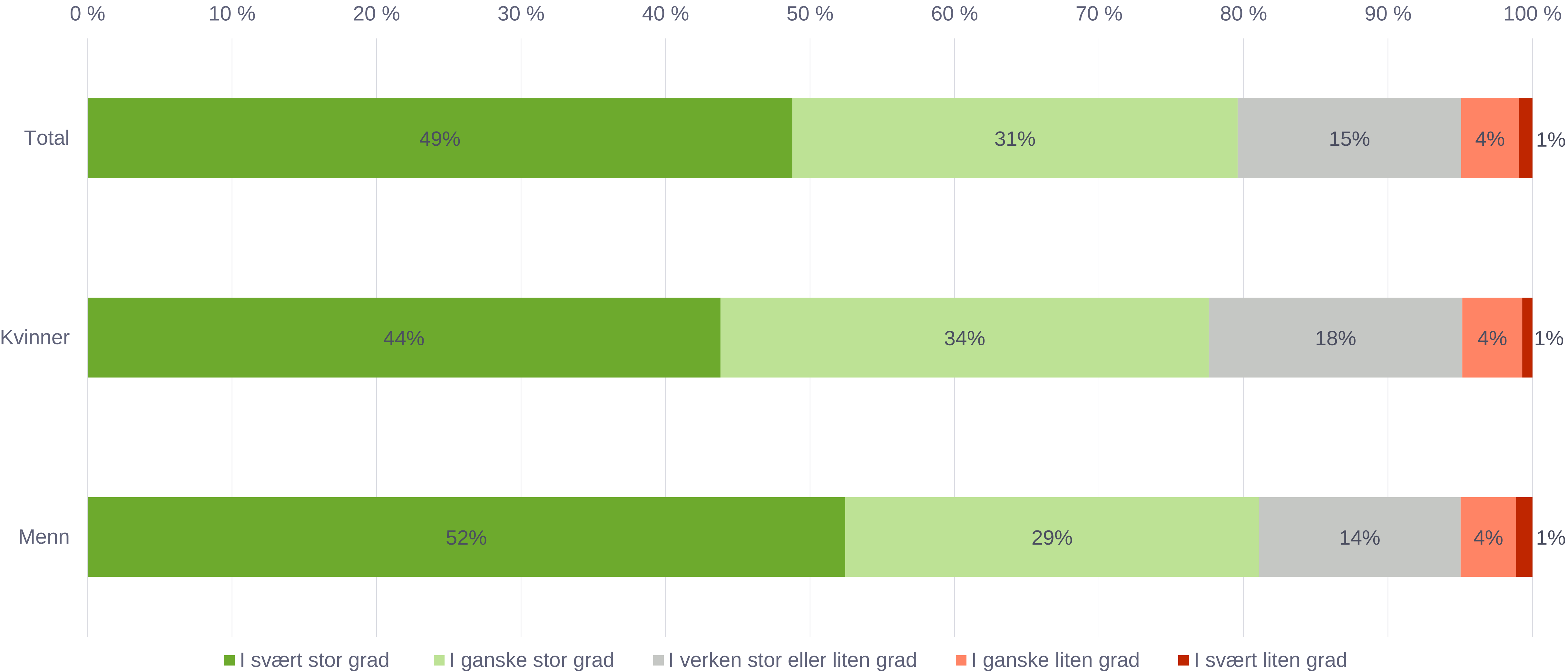

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Verdisyn

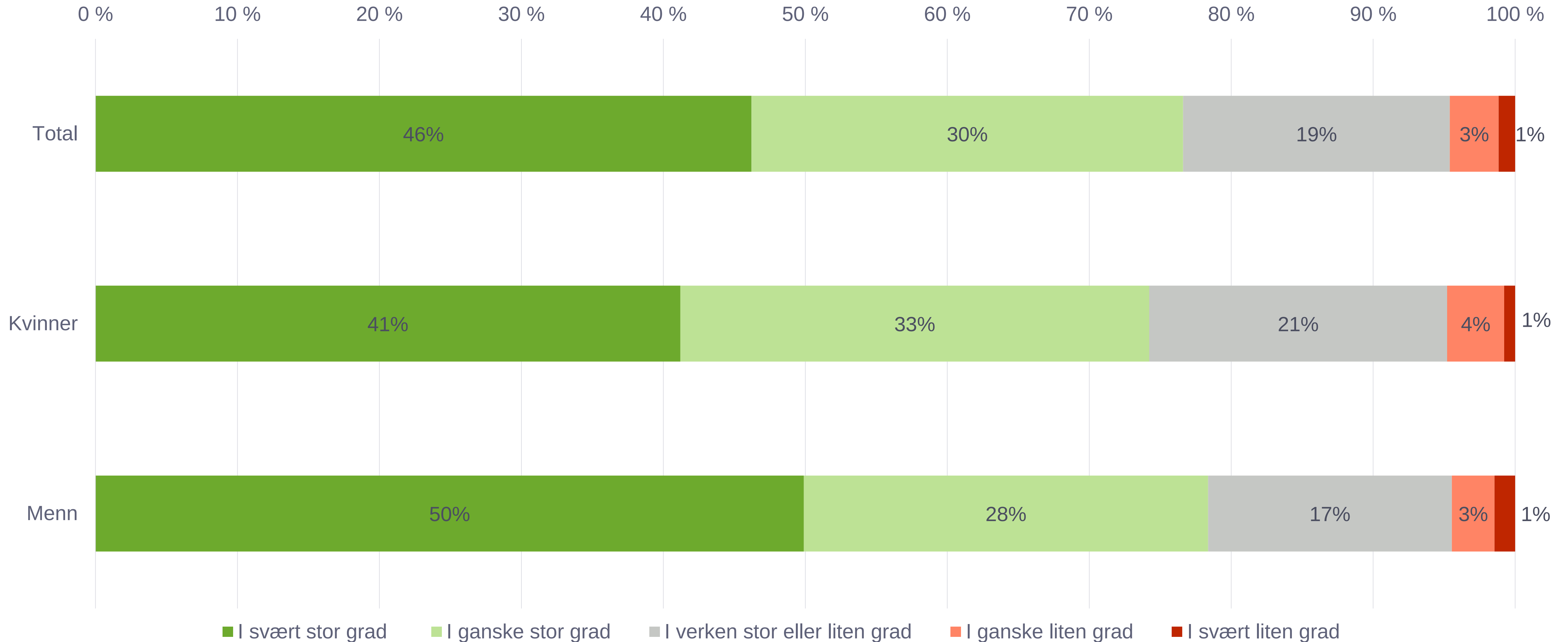
- De vernepliktige oppfatter stort sett Forsvaret som en inkluderende organisasjon når det gjelder ulik etnisitet, religion, legning og kjønnsidentitet.
- Mellom 70 og 80% oppfatter organisasjonen som i stor grad inkluderende på ulik etnisitet, religion, og legning. Vernepliktige menn oppfatter generelt Forsvaret til å ha mer liberalt verdisyn på alle parameterne enn kvinner.
- Det er ingen signifikant endring på disse områdene fra i fjor.

I hvilken grad oppfatter du Forsvaret som en åpen og inkluderende organisasjon når det gjelder mennesker med **ulik etnisitet**?

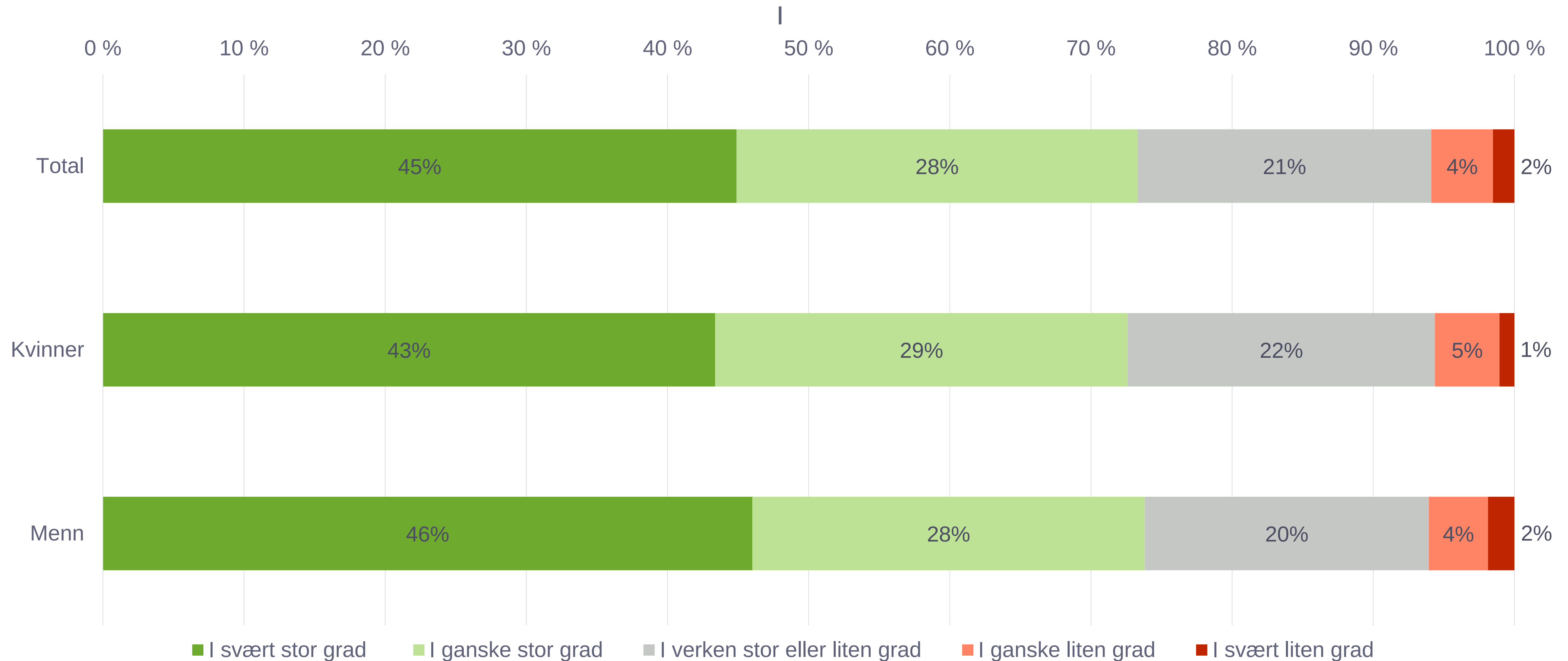
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

I hvilken grad oppfatter du Forsvaret som en åpen og inkluderende organisasjon når det gjelder mennesker med **ulik religion**?

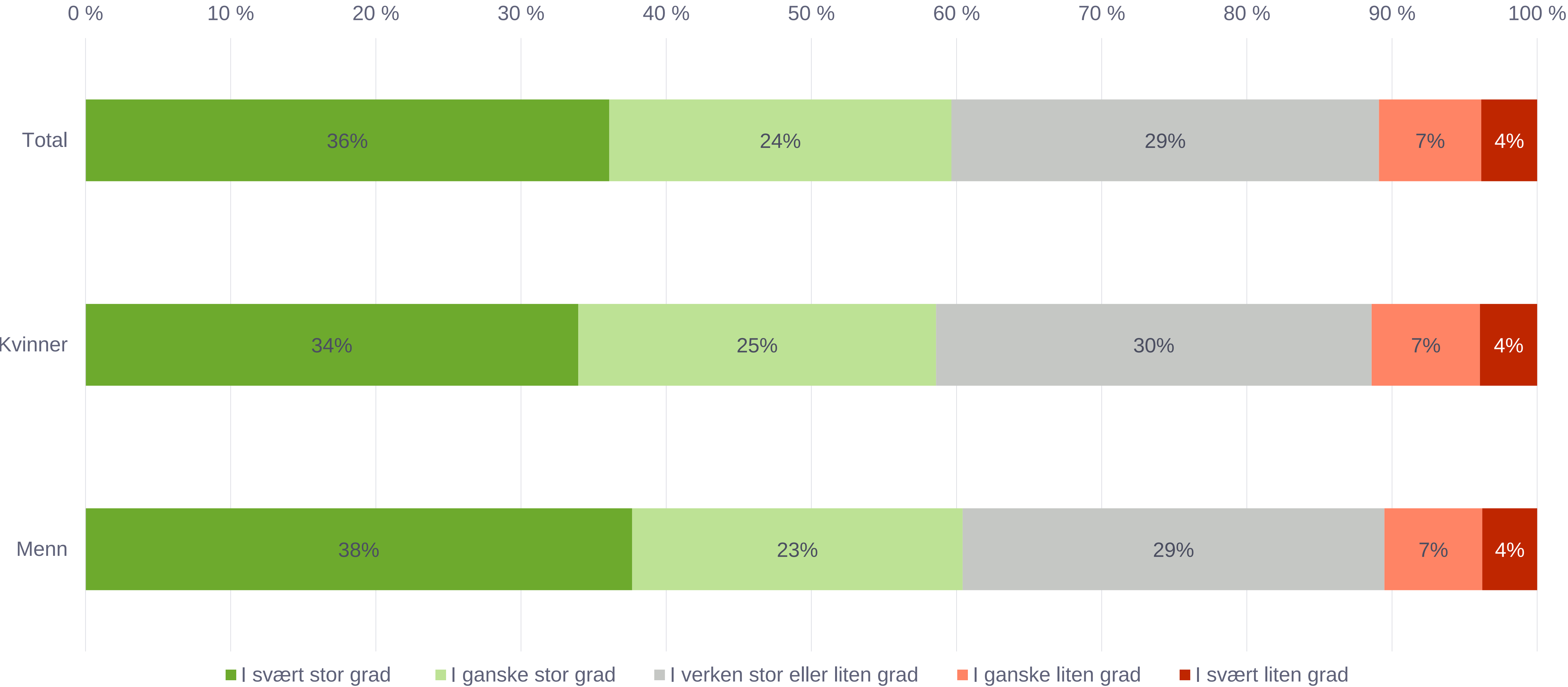
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

I hvilken grad oppfatter du Forsvaret som en åpen og inkluderende organisasjon når det gjelder mennesker med ulik **seksuell legning**?

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

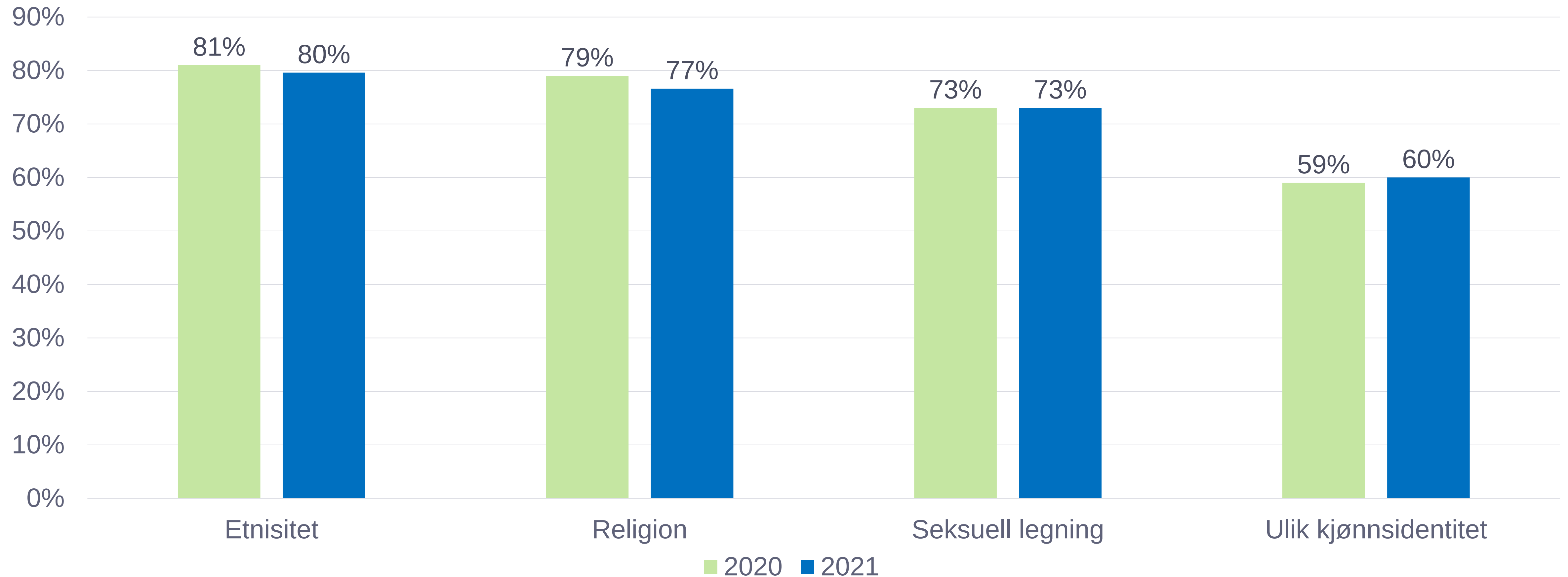
I hvilken grad oppfatter du Forsvaret som en åpen og inkluderende organisasjon når det gjelder mennesker med **ulik kjønnsidentitet**?

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Oppfatter Forsvaret som en åpen og inkluderende på følgende områder over tid

Andel som svarer «I svært stor grad» eller «I ganske stor grad».

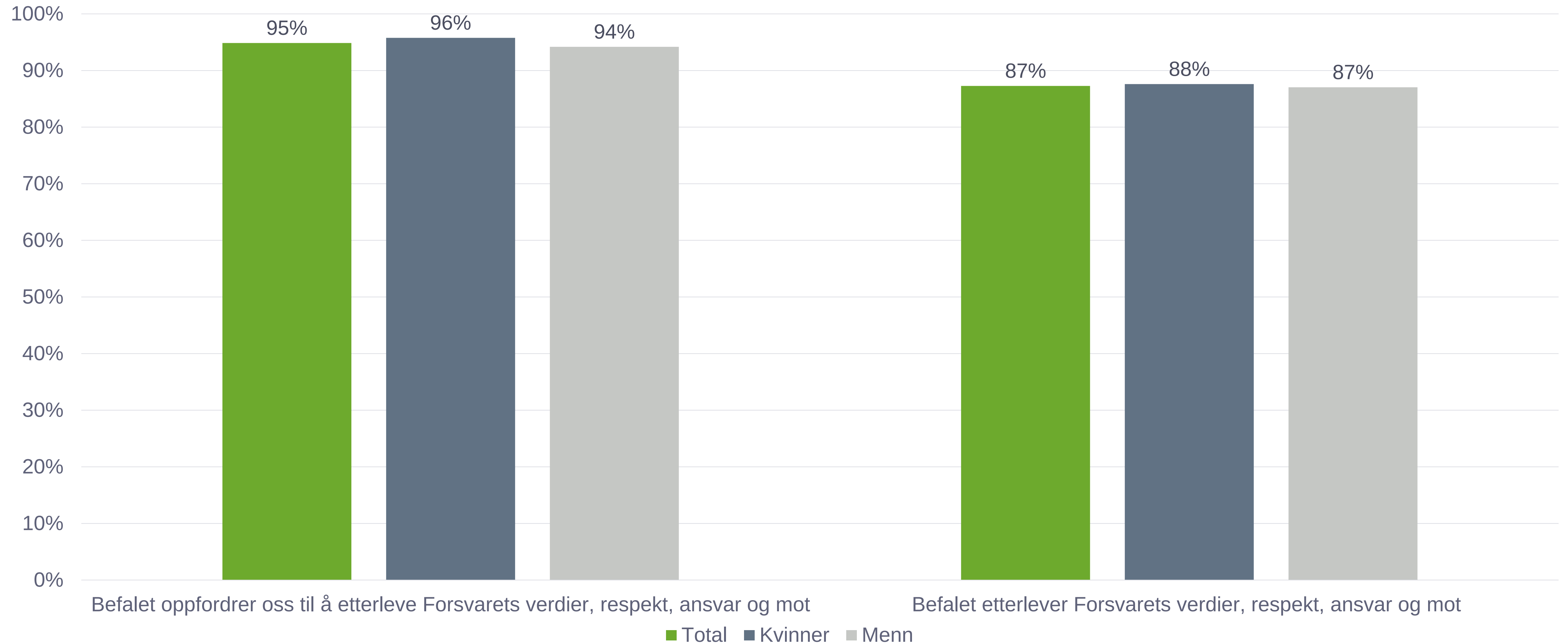
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

RAM

- Nesten alle svarer at de har blitt oppfordret til å etterleve verdiene RESPEKT-ANSVAR-MOT, og at de opplever at befalet også gjør det.

RAM

Andel som svarer «Helt enig» eller «Delvis enig».

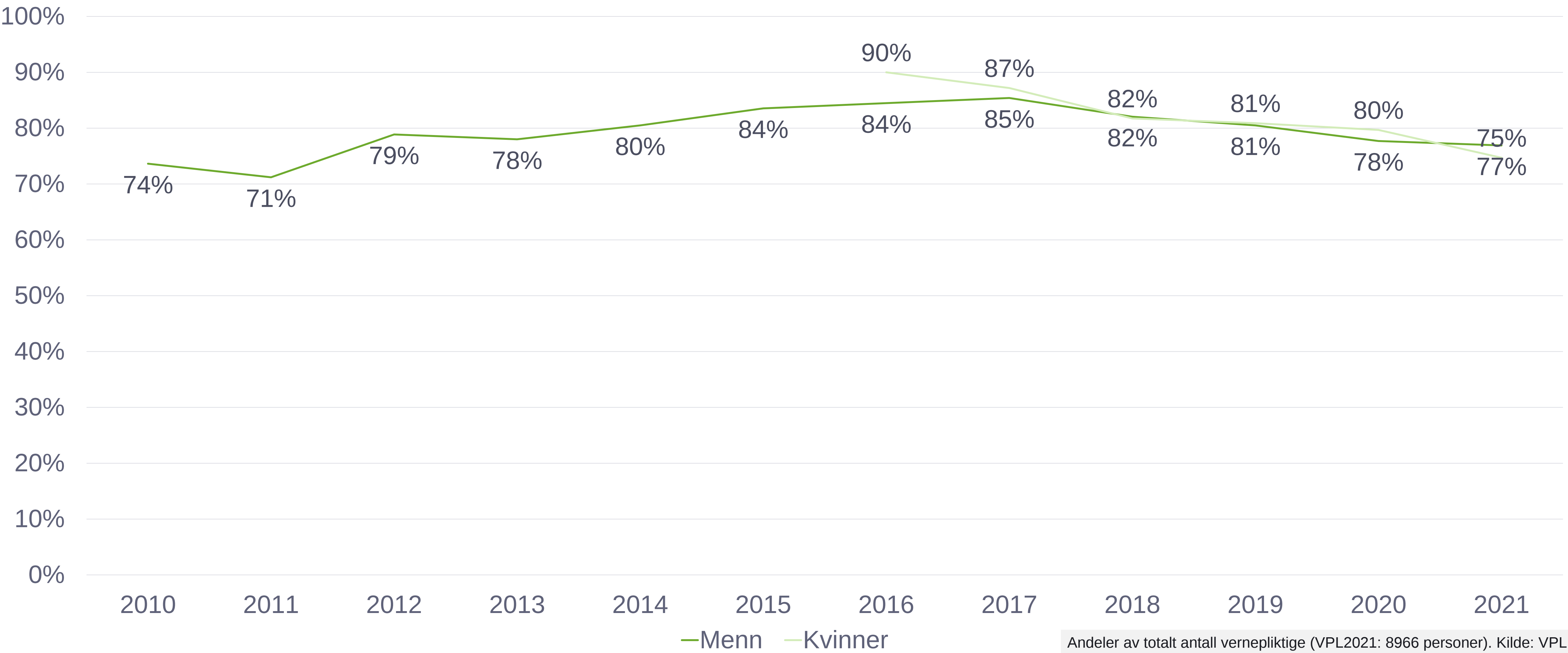
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Førstegangstjenesten

- Det er en synkende tendens i andelen vernepliktige som oppgir at de hadde avtjent verneplikten hvis den var frivillig.
- Vi spør om soldatene er fornøyd med ulike forhold ved tjenesten. Soldatene er mest fornøyd med sine egne medsoldater.
- Halvparten av de vernepliktige sier de er fornøyde med samarbeidet og kommunikasjonen med befalet.

Dersom førstegangstjenesten var frivillig, ville du da ha valgt å avtjene den?

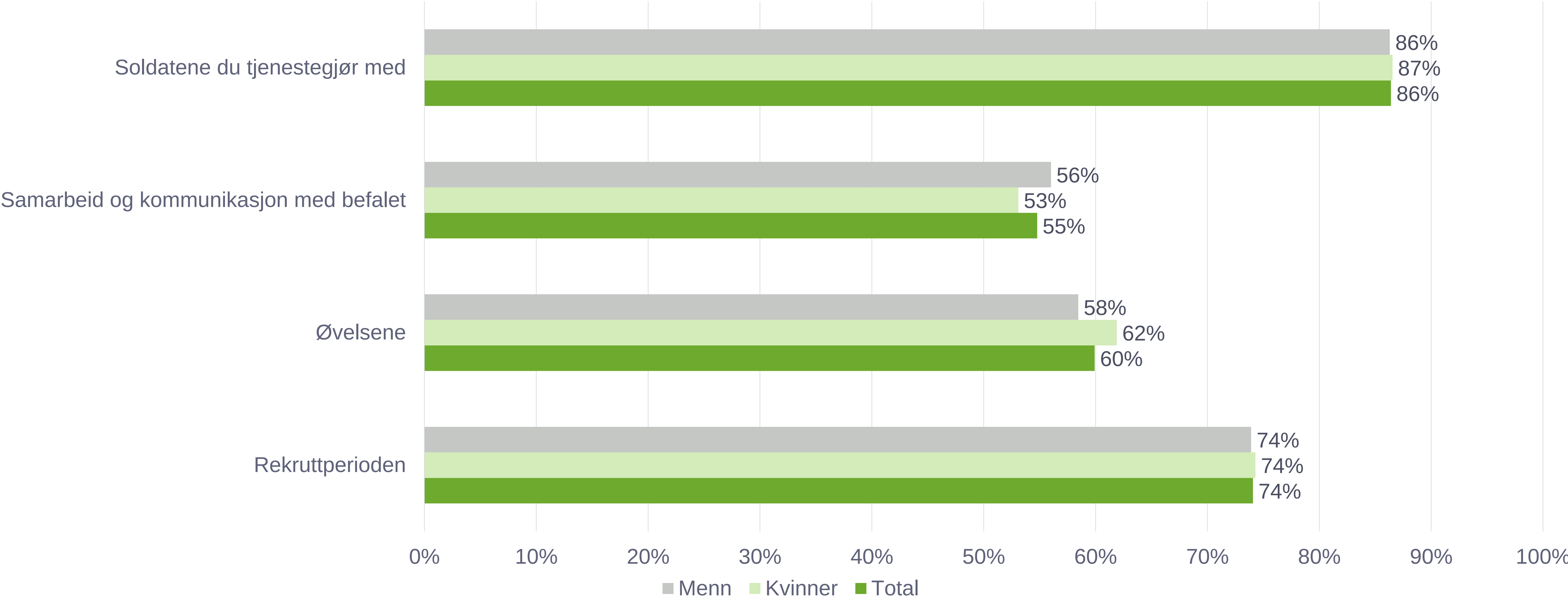
Andel som svarer «Ja, kanskje» eller «Ja, helt klart».

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med følgende ved førstegangstjenesten så langt?

Andel som svarer «Svært fornøyd» eller «Ganske fornøyd».

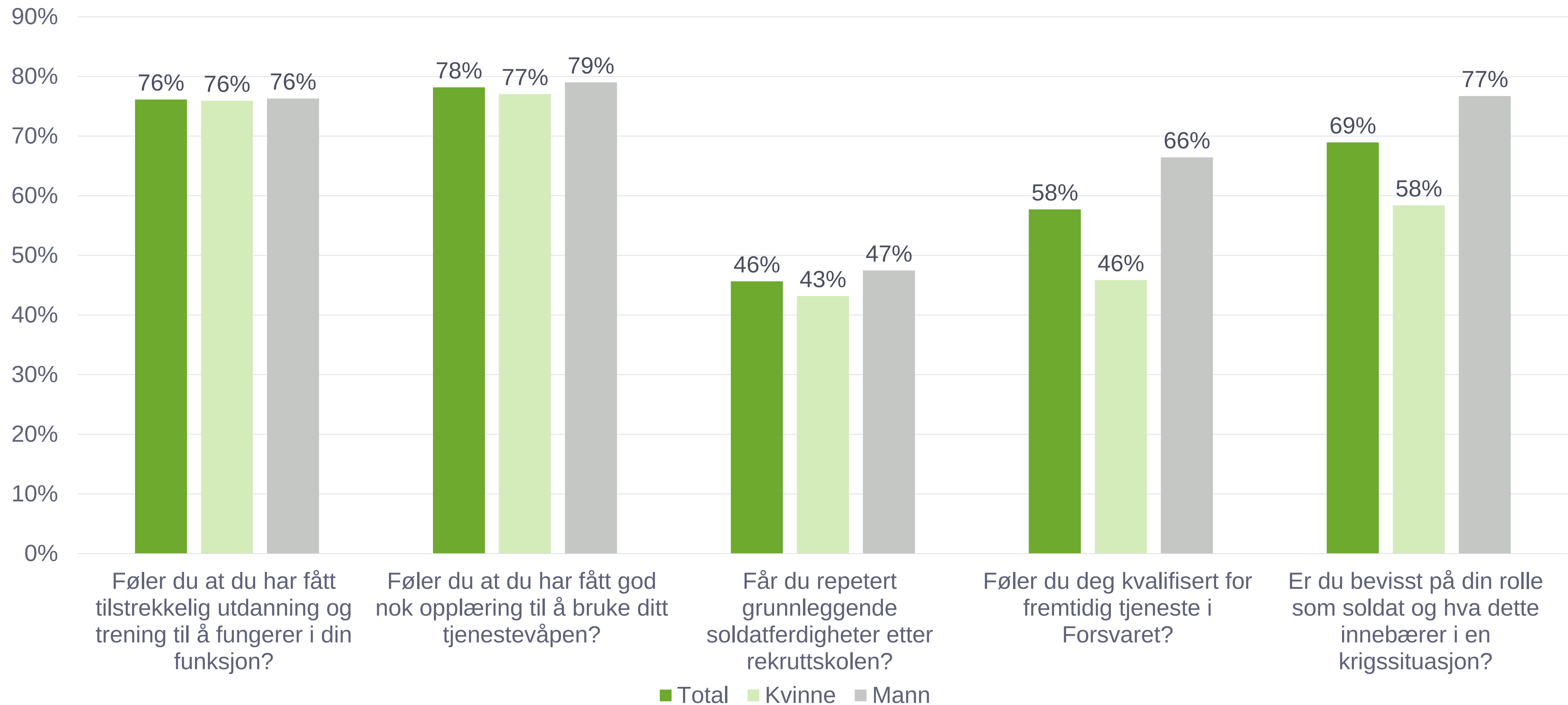
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Soldatutdanning

- Nær 8 av 10 føler de har fått nok utdanning til å fungere i funksjon/stilling de har i dag.
- 7 av 10 rapporterer at de er bevisste sin rolle som soldat.
- 7 av 10 rapporterer at de har fått informasjon fra Forsvaret ifb. fagspesifikt kurs.

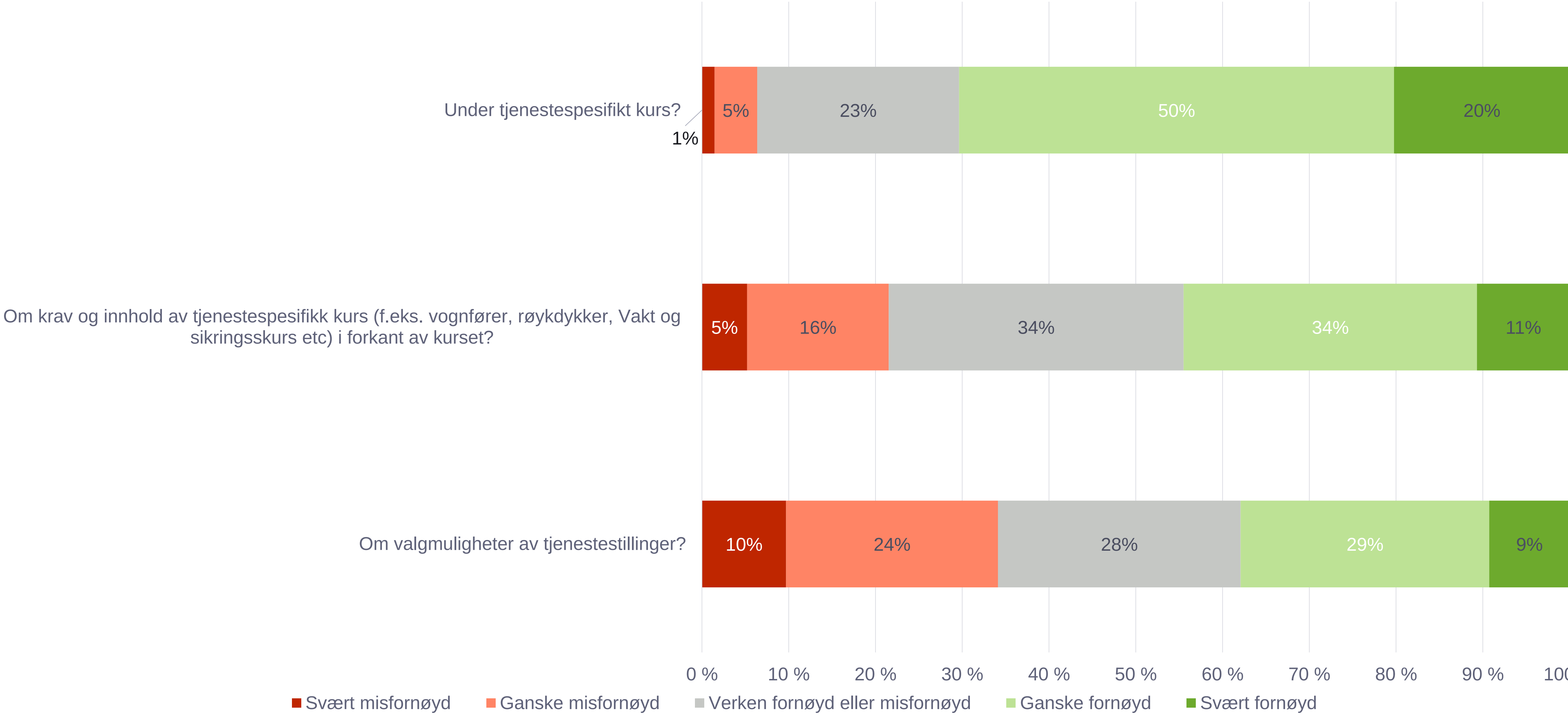
Soldatutdanning

Andel som svarer «I ganske stor» eller «I svært stor grad».

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med informasjonen du fikk fra Forsvaret...

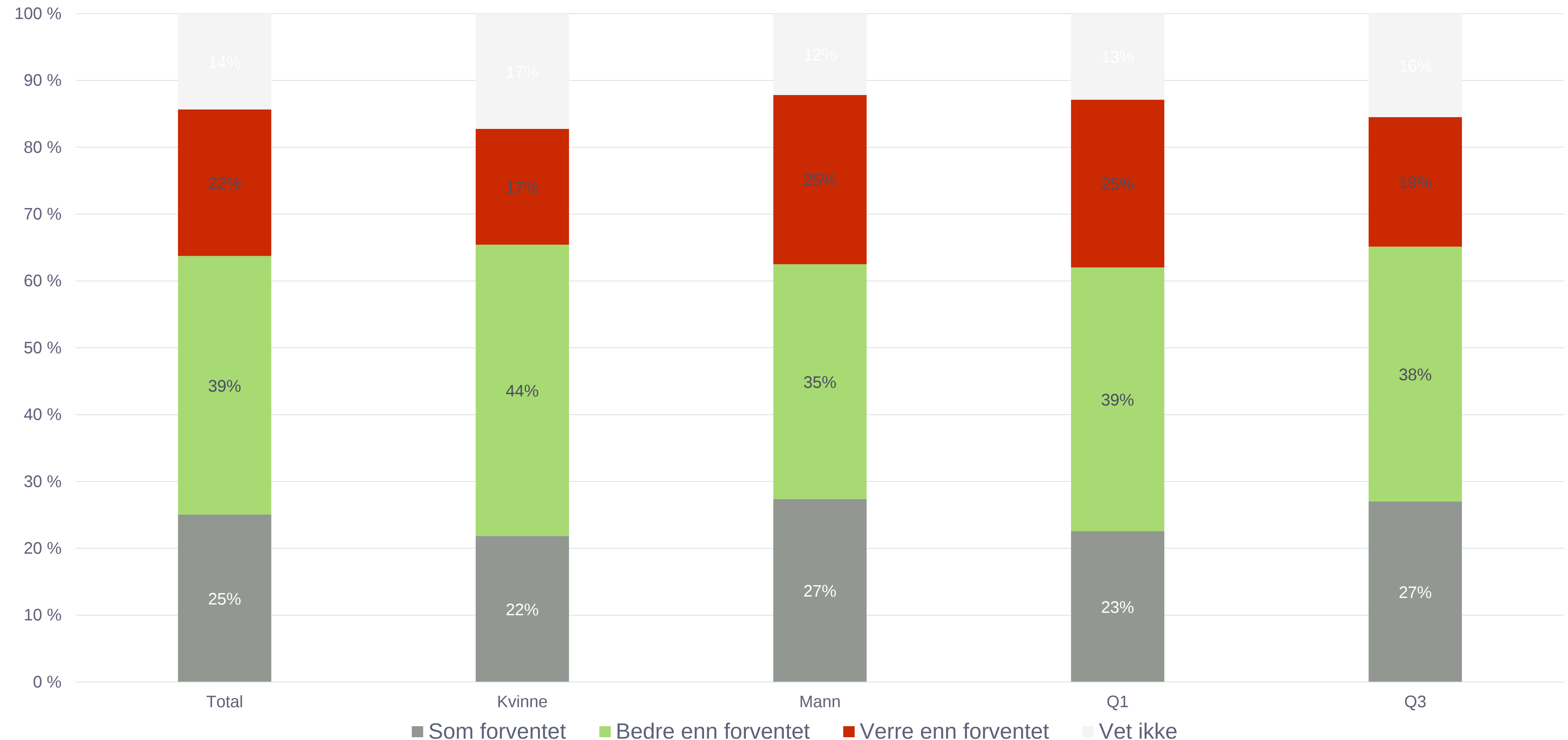

Andeler av totalt antall som har gjennomført tjenestespesifikt kurs.Kilde: VPL2021. n=2342

Forventninger til Førstegangstjenesten

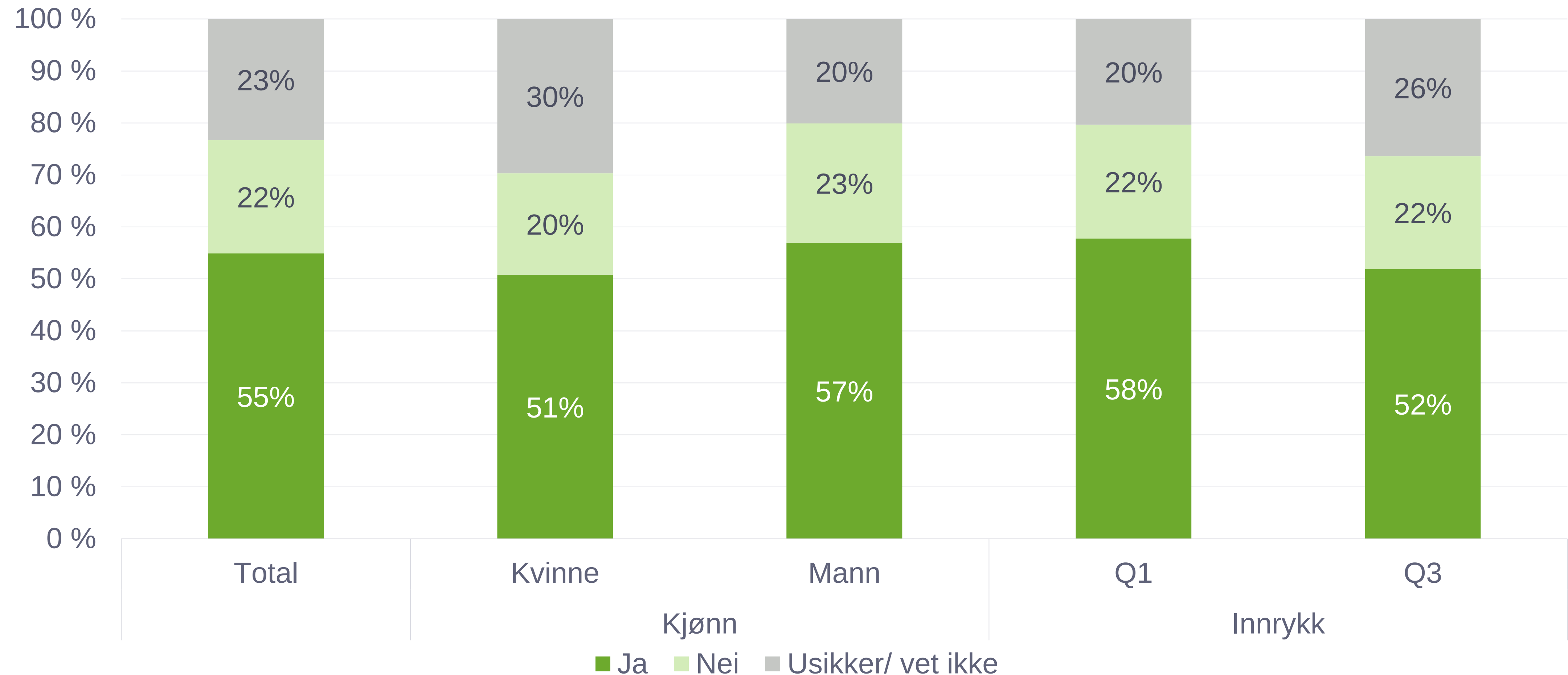
- Førstegangstjenesten innfrir forventningene for ca 2 av 3 vernepliktige.
- Av de som svarte «verre enn forventet», svarer ca. halvparten at informasjonen som ble gitt i forkant, ikke stemte.

Vil du si at dine forventninger til førstegangstjenesten har blitt slik som forventet ut ifra informasjonen du fikk om tjenesten av Forsvaret i forkant av innrykk?

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Til de som svarte verre enn forventet: Vil du si at informasjonen du ble gitt av Forsvaret i forkant av innrykk ikke stemte overens med hvordan førstegangstjenesten har blitt for deg?

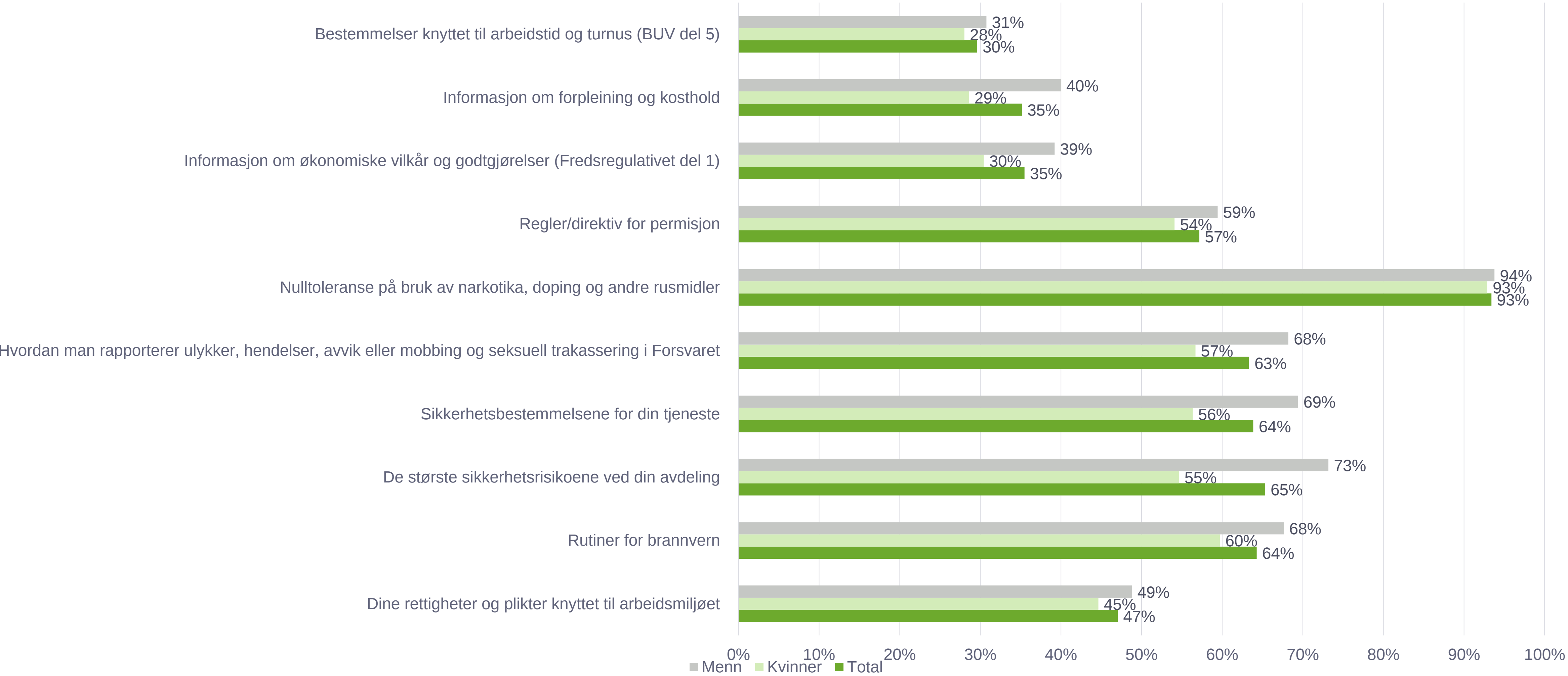

Arbeidsmiljø

- Informasjonen om nulltoleranse mot rusmidler er det som har gått sterkest igjennom til soldatene.
- 6 av 10 rapporterer at de er kjent med Forsvarets varslingskanaler

I hvilken grad kan du huske å ha mottatt informasjon om følgende:

Andel som svarer «I stor grad» eller «I meget stor grad».

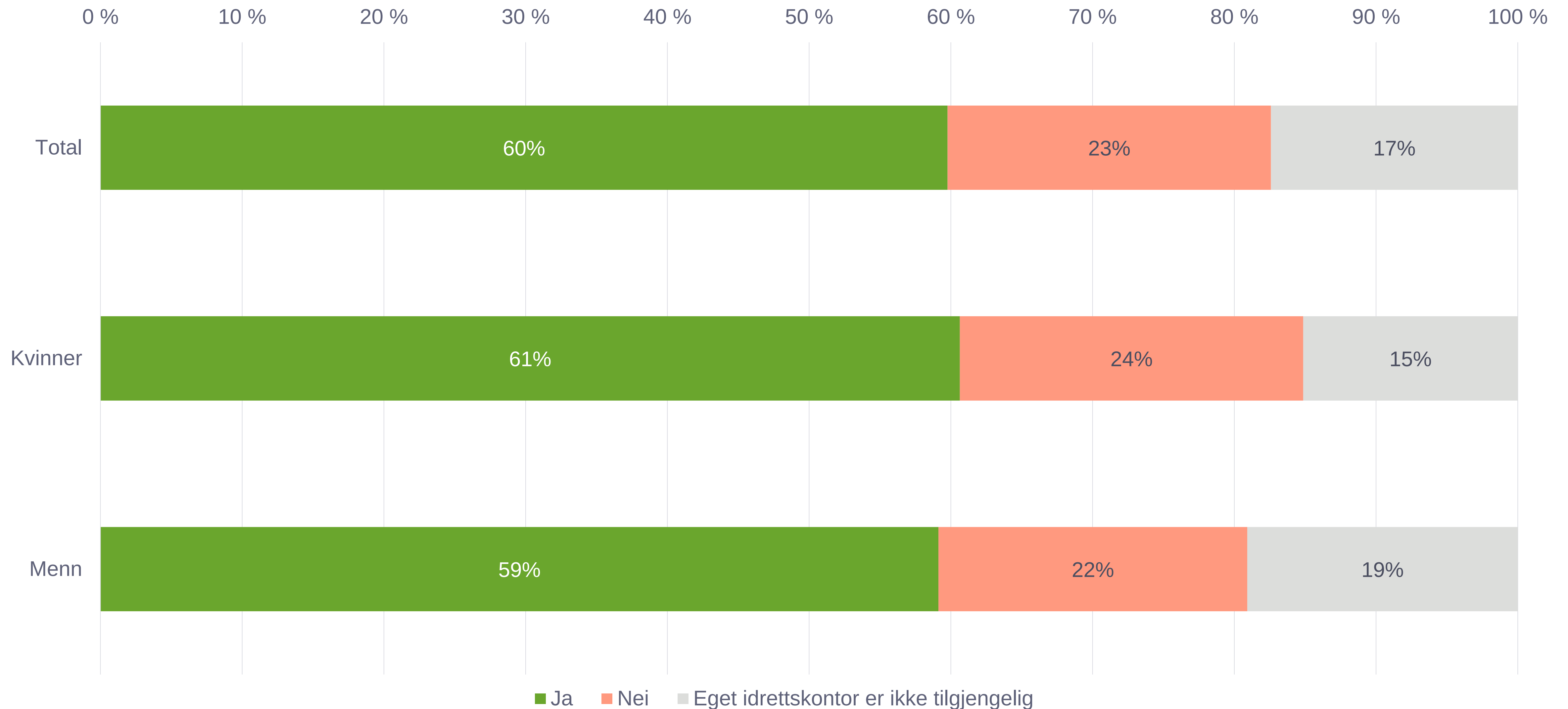

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Fysiske krav

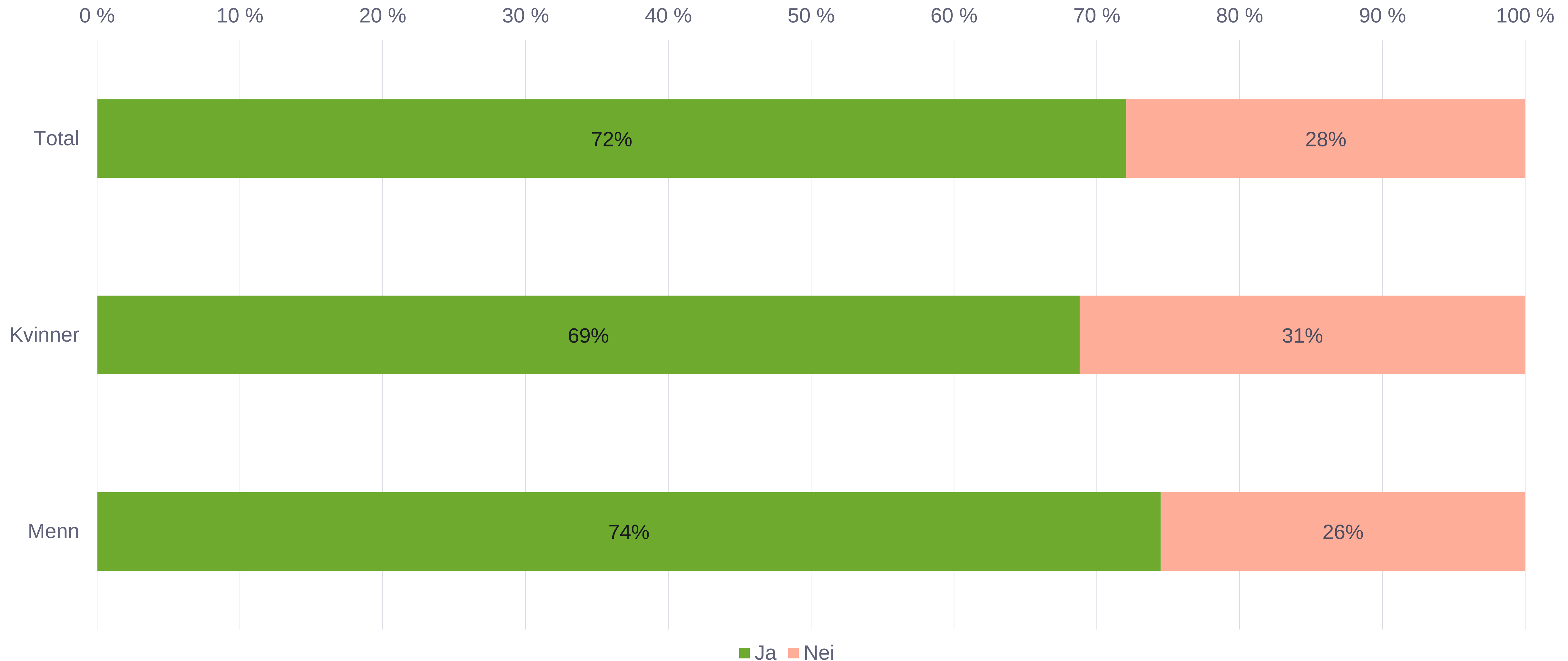
- 6 av 10 svarer at de får oppfølging fra idrettskontor ved behov.
- 7 av 10 svarer at det er tilrettelagt for trening.

Får du oppfølging fra idrettspersonell på idrettskontoret i leiren der du tjenestegjør, dersom du har behov for dette?

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

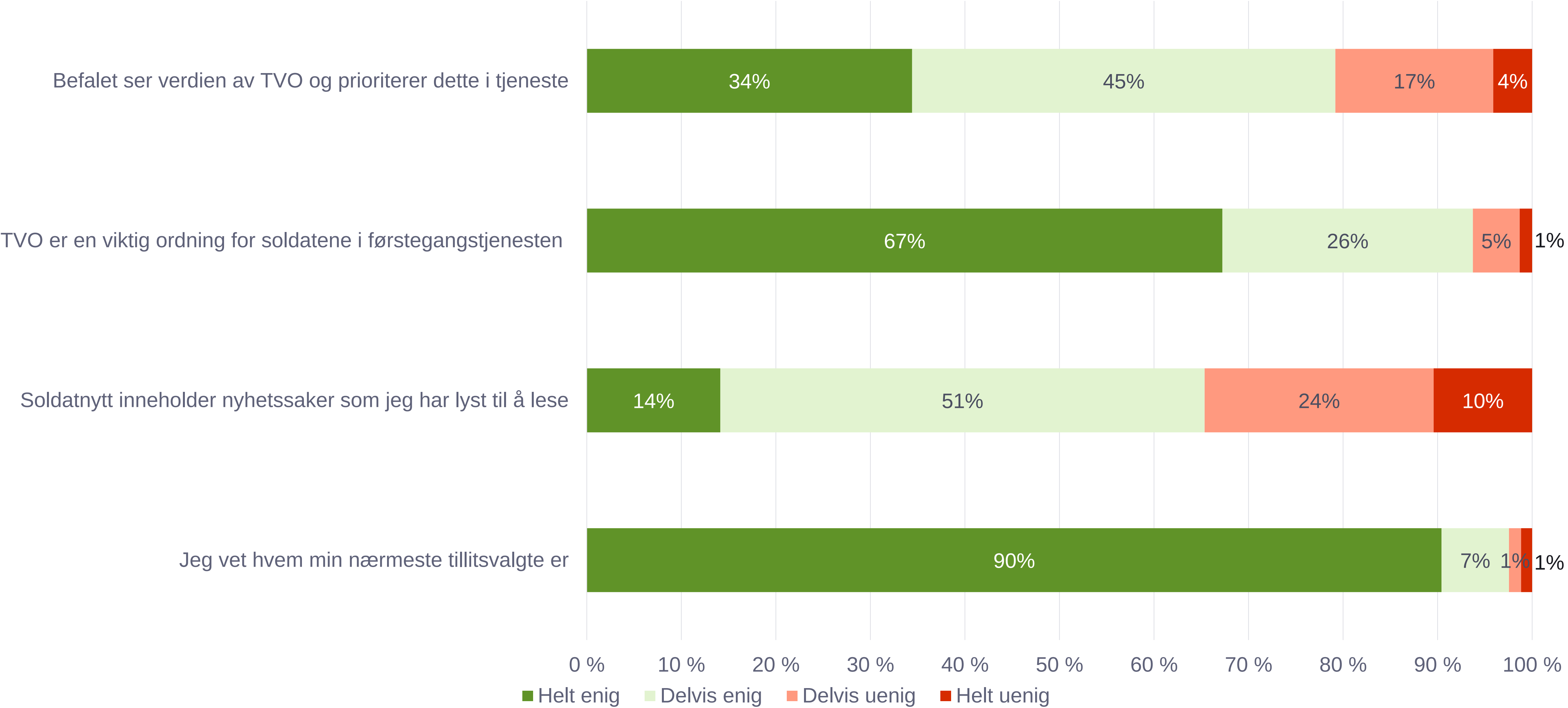
Er det tilrettelagt for gjennomføring av to timer funksjons- og operativt rettet fysisk trening per uke i tjenestetiden?

Tillitsvalgtordningen

- 9 av 10 svarer at de vet hvem den tillitsvalgte er.
- Nær 8 av 10 er helt/delvis enige i påstanden om at befalet ser viktigheten av TVO

Påstander om tillitsvalgtordningen

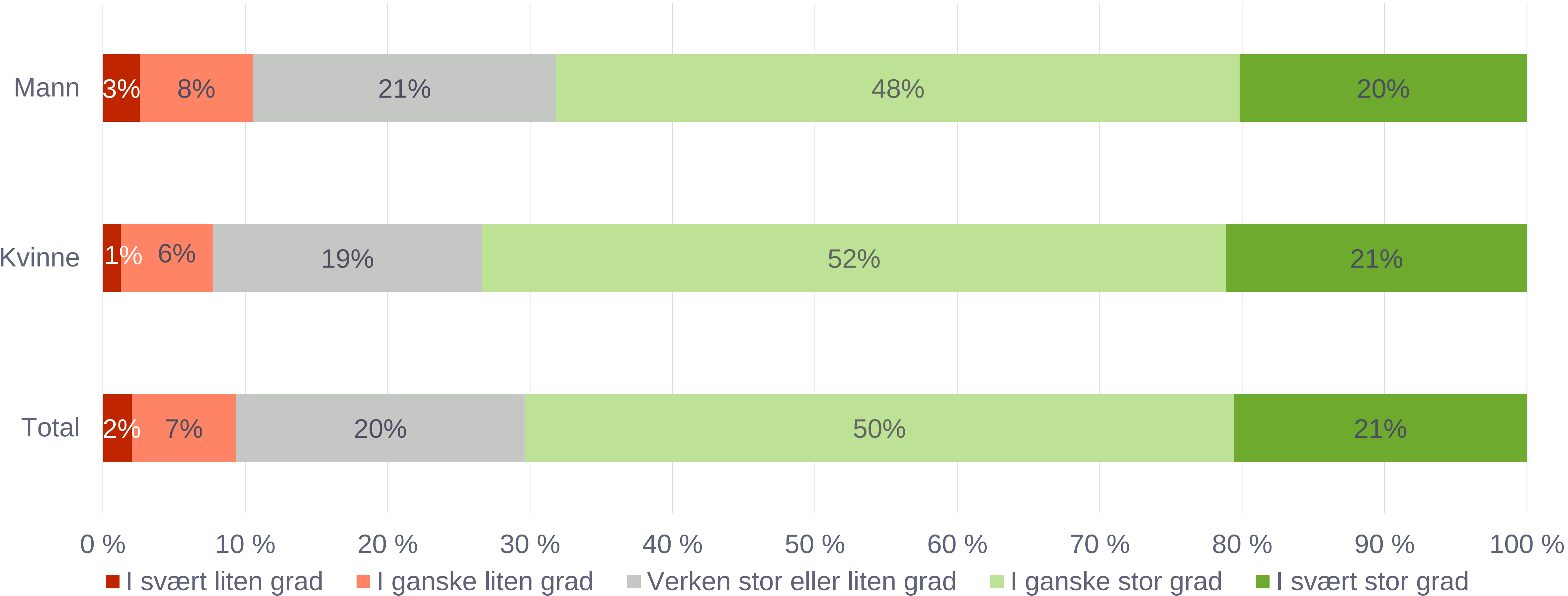
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

PBU

- 7 av 10 av de førstegangstjenestegjørende oppgir at de er fornøyde med personlig bekledning og utrustning.
- De er mest fornøyde med arbeidsuniform, sokker og marsjstøvler.
- De er minst fornøyde med undertøy og treningssko.
- Nær 7 av 10 opplever at depotet har størrelsen tilgjengelig når det er behov for å bytte artikler

Tilfredsstillende PBU

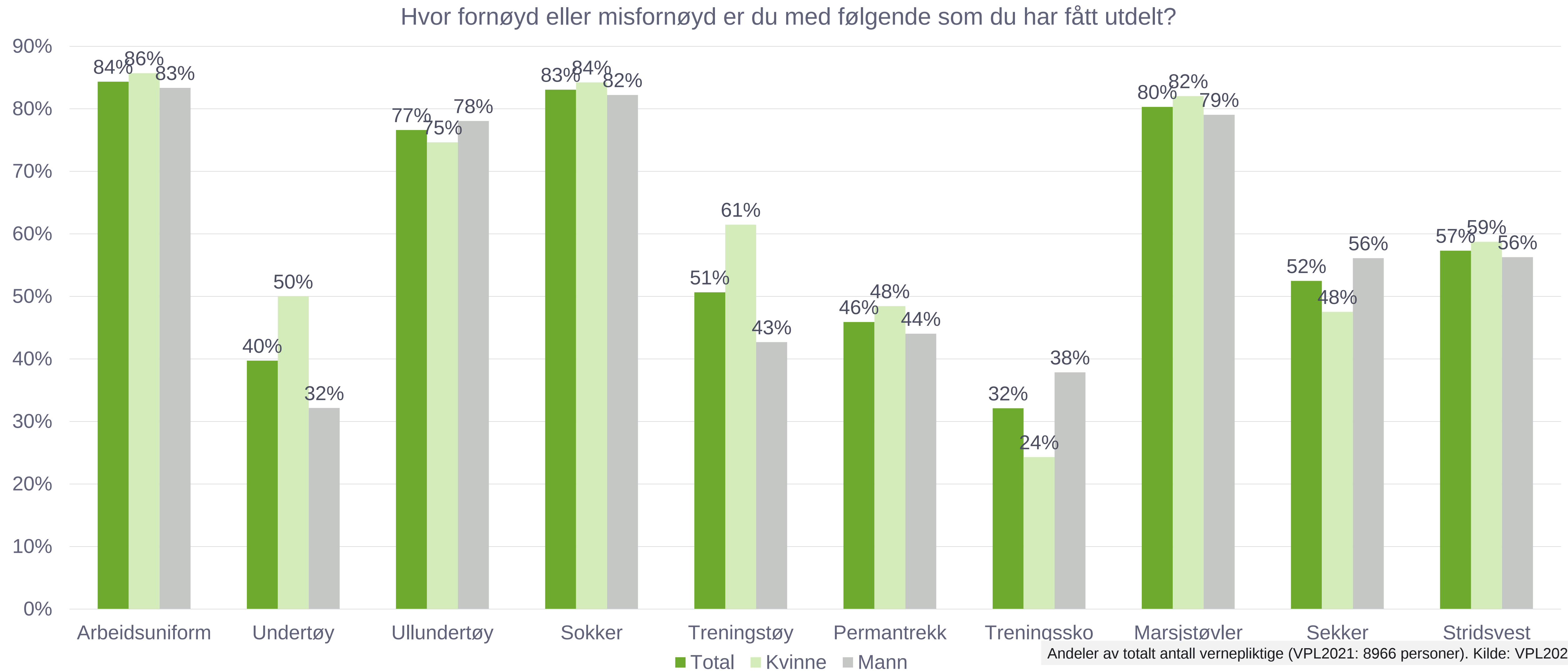
I hvilken grad opplever du at Forsvarets PBU er tilfredsstillende for din tjeneste?

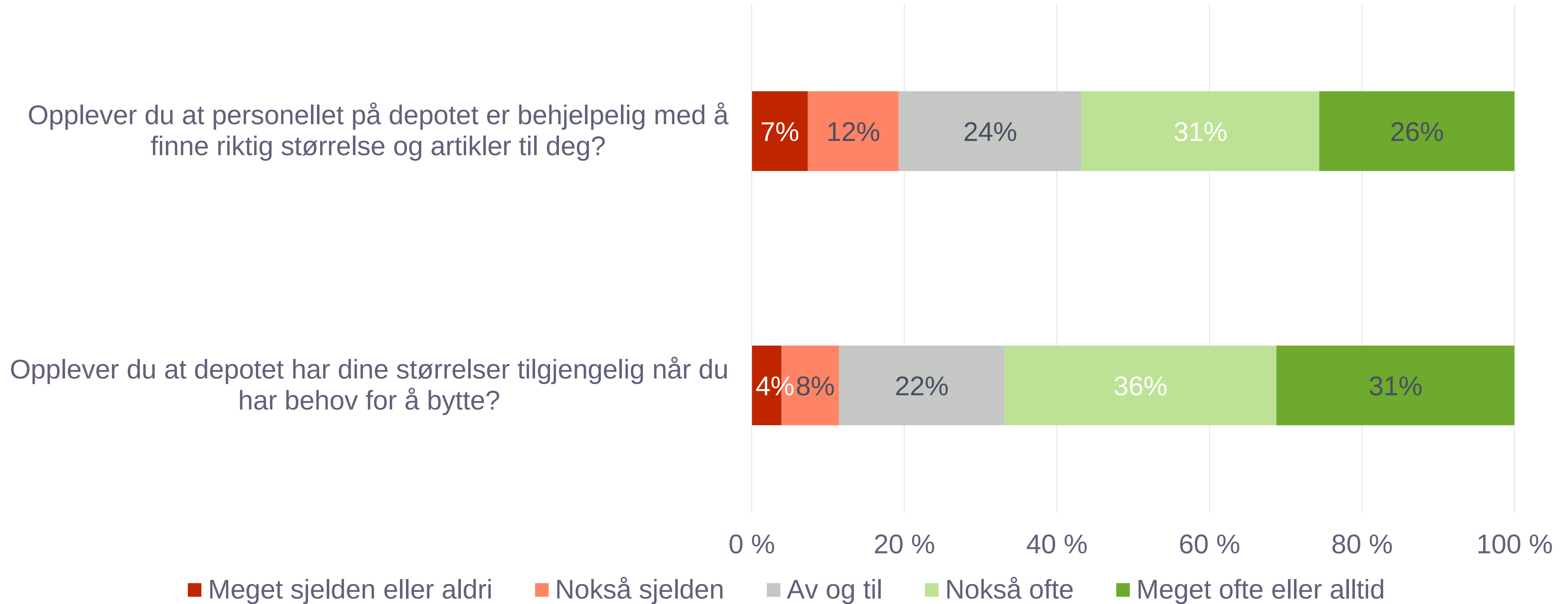
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Fornøydhet med utstyr – totalt og per kjønn

Andel som svarer «Ganske fornøyd» eller «Svært fornøyd».

Depotet

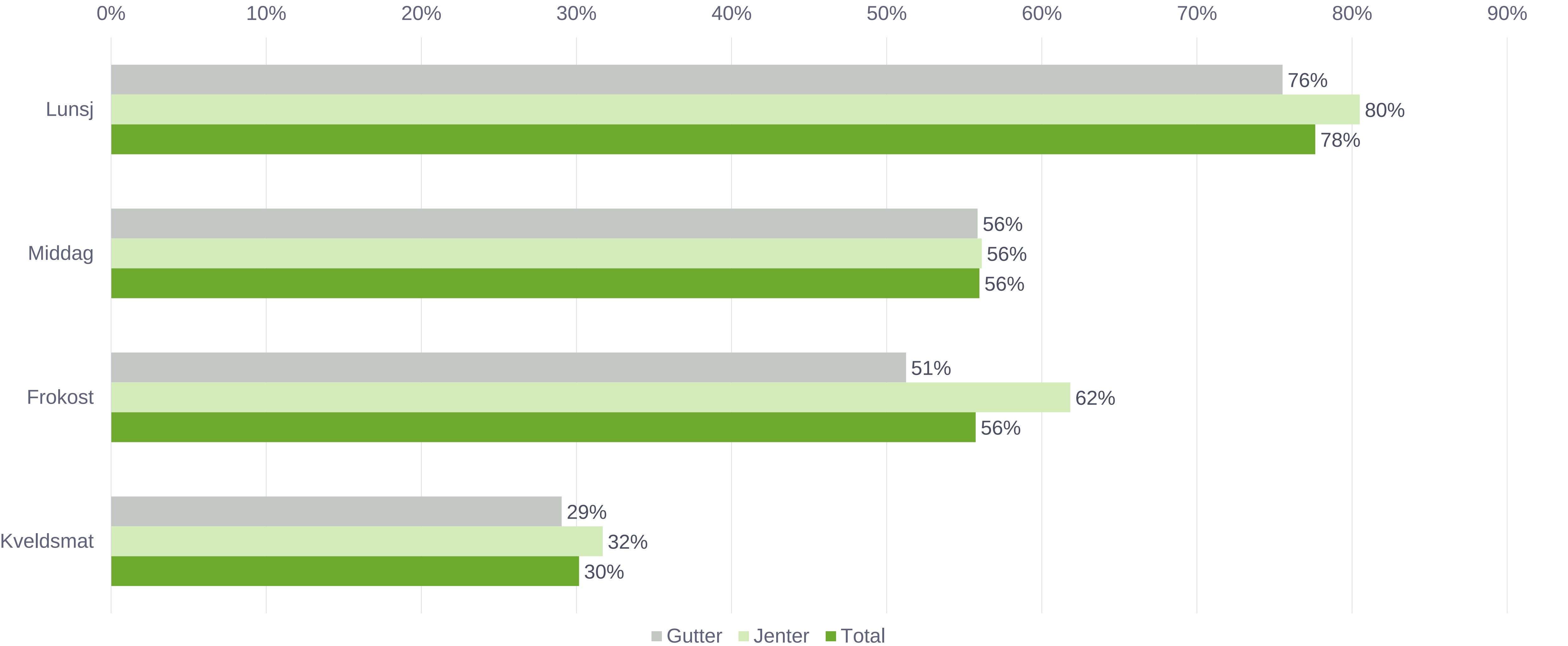
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Forpleining

- Lunsjen er måltidet flest er fornøyd med.
- De som må smøre matpakke er minst fornøyd med kveldsmåltidet.
- To tredjedeler oppgir at det blir servert alternativ kost der de tjenestegjør.

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med tilbudene med følgende måltider der du tjenestegjør?

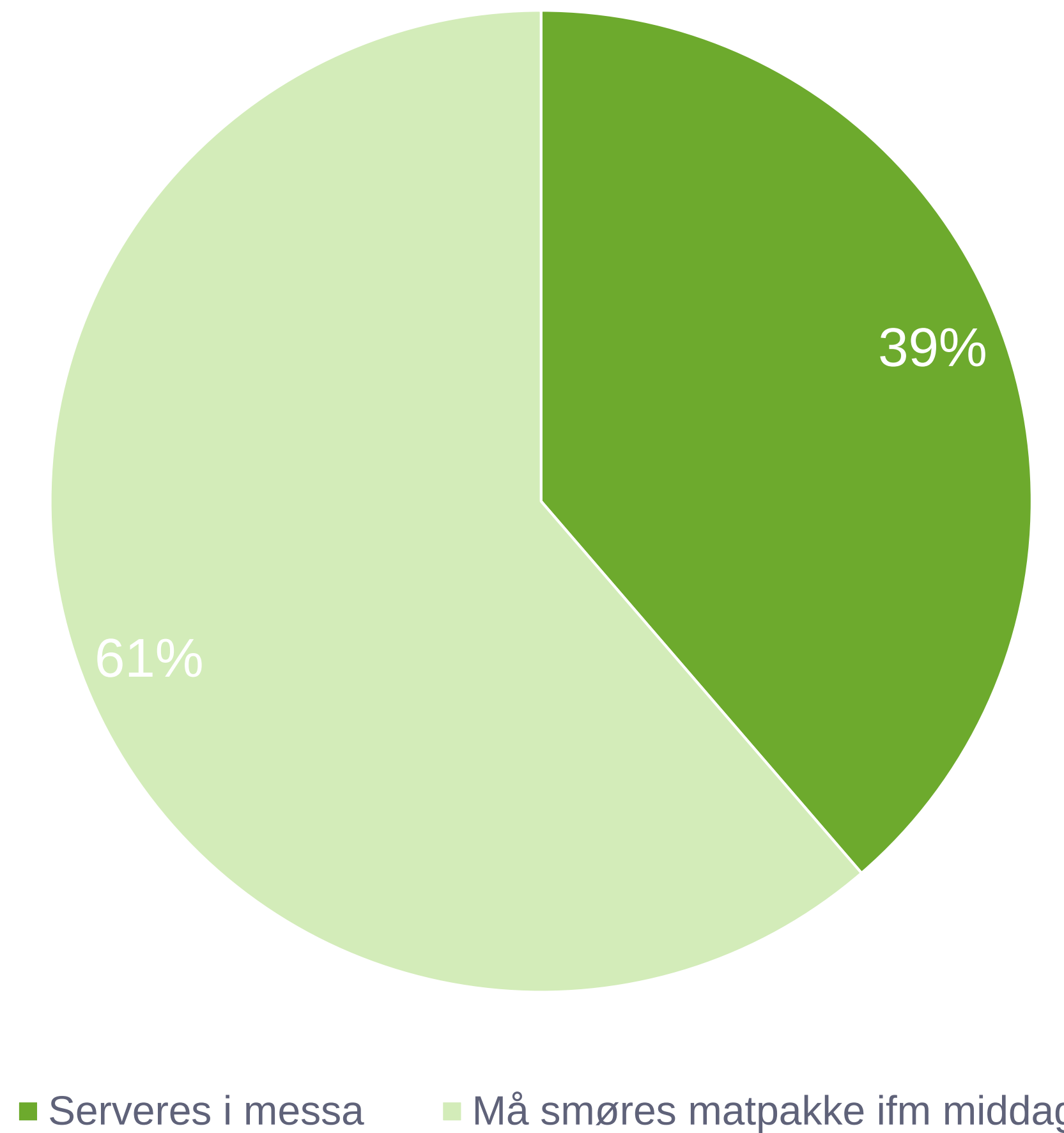
Andel som svarer «Ganske fornøyd» eller «Svært fornøyd».

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

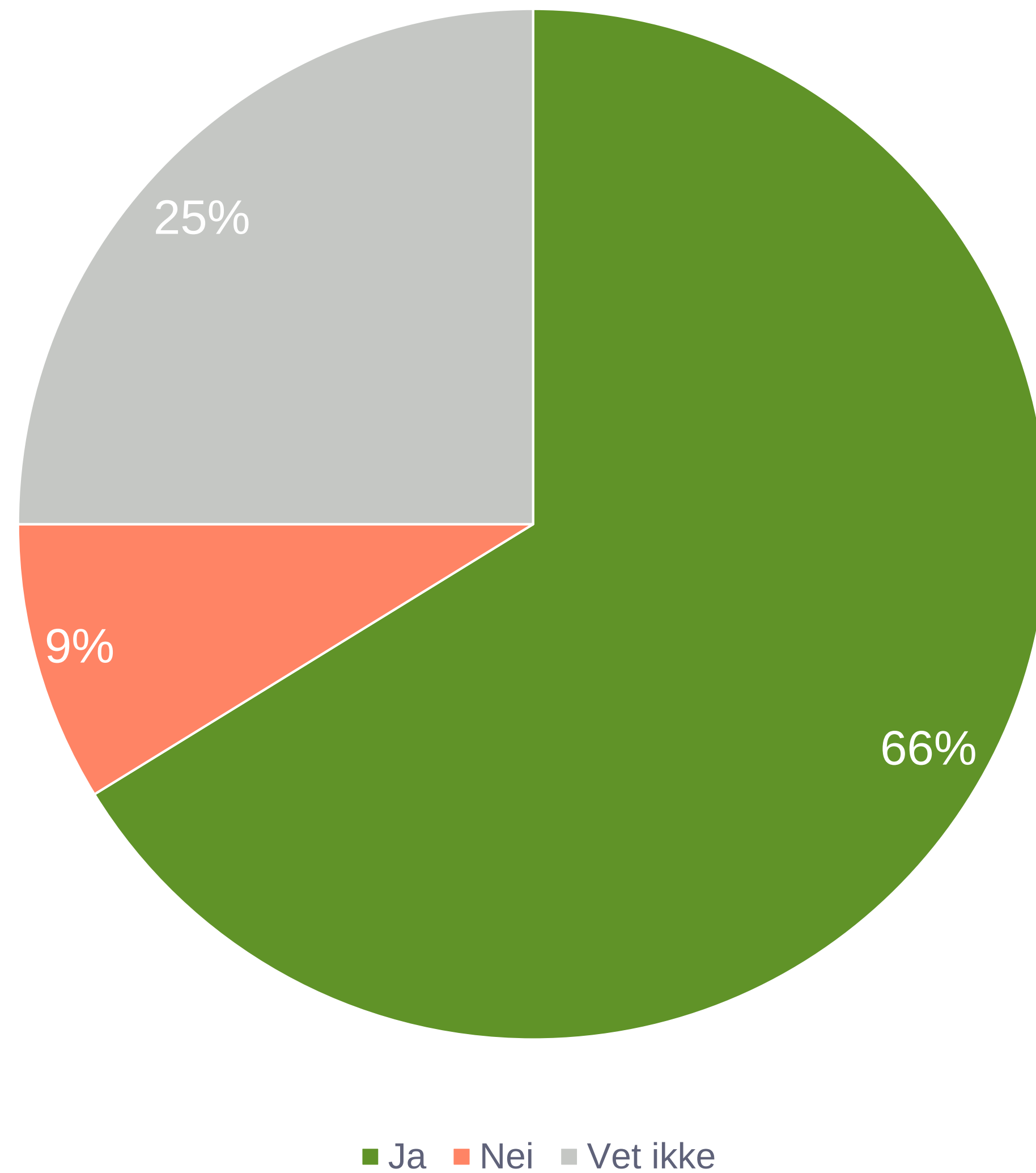
Hvordan serveres kveldsmåltidet der du tjenestegjør?

Hvordan serveres kveldsmåltid der du tjenestegjør?

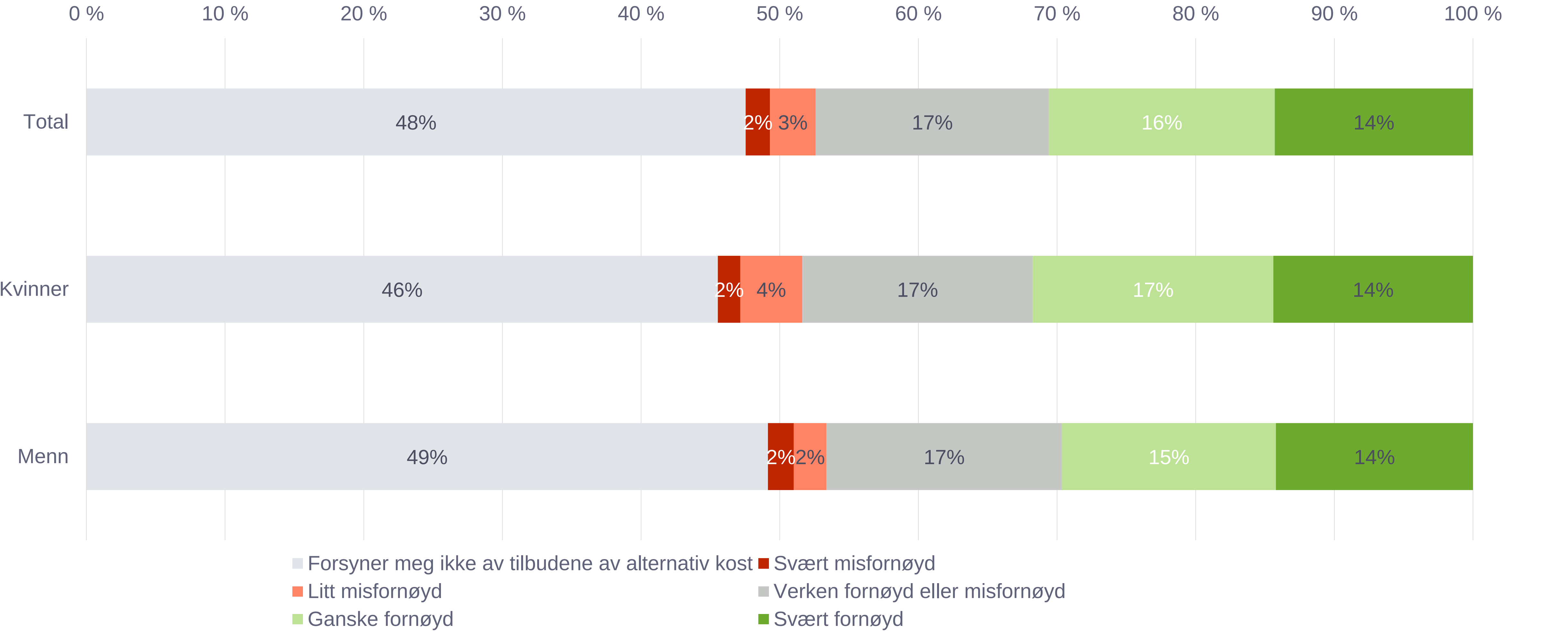
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Blir det servert alternativ kost i leiren eller på fartøyet der du tjenestegjør?

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

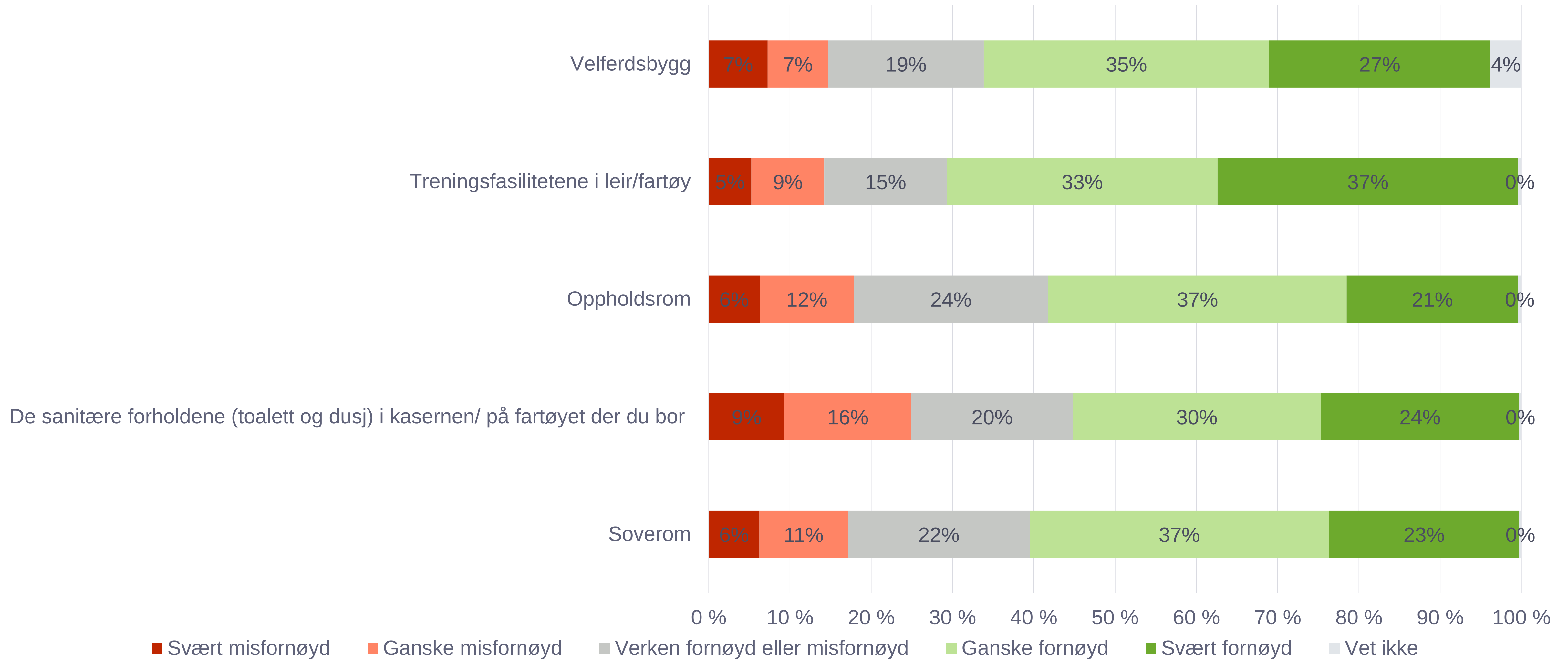
Hvor fornøyd er du med tilbudene av alternativ kost i leiren eller på fartøyet der du tjenestegjør?

EBA

- De vernepliktige er stort sett fornøyde med oppholdsrom.
- De sanitære forholdene får noe lavere score.

EBA

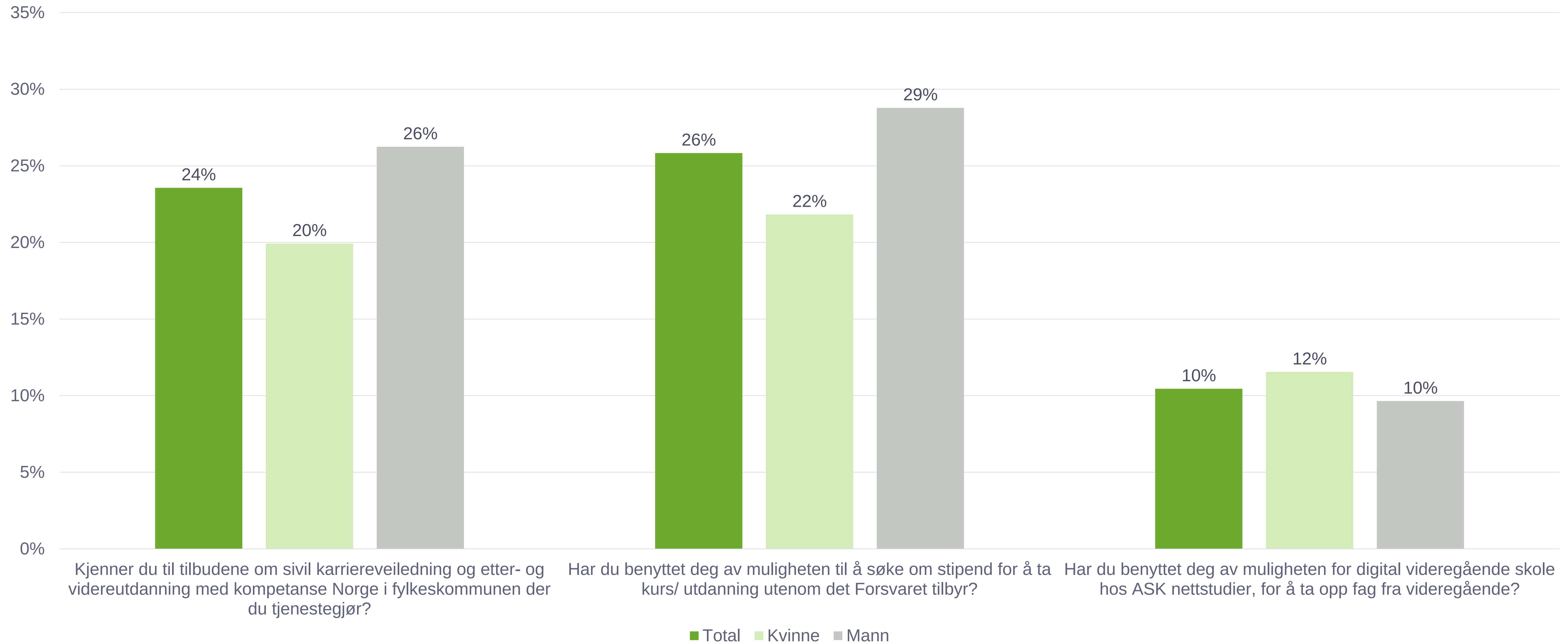
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Sivil karriereveiledning

- Svært få som kjenner til tilbudet med kompetanse Norge for sivil karriere- og studieveiledning.

Sivil karriereveiledning og etter- og videreutdanning

Andel som svarer «Ja».

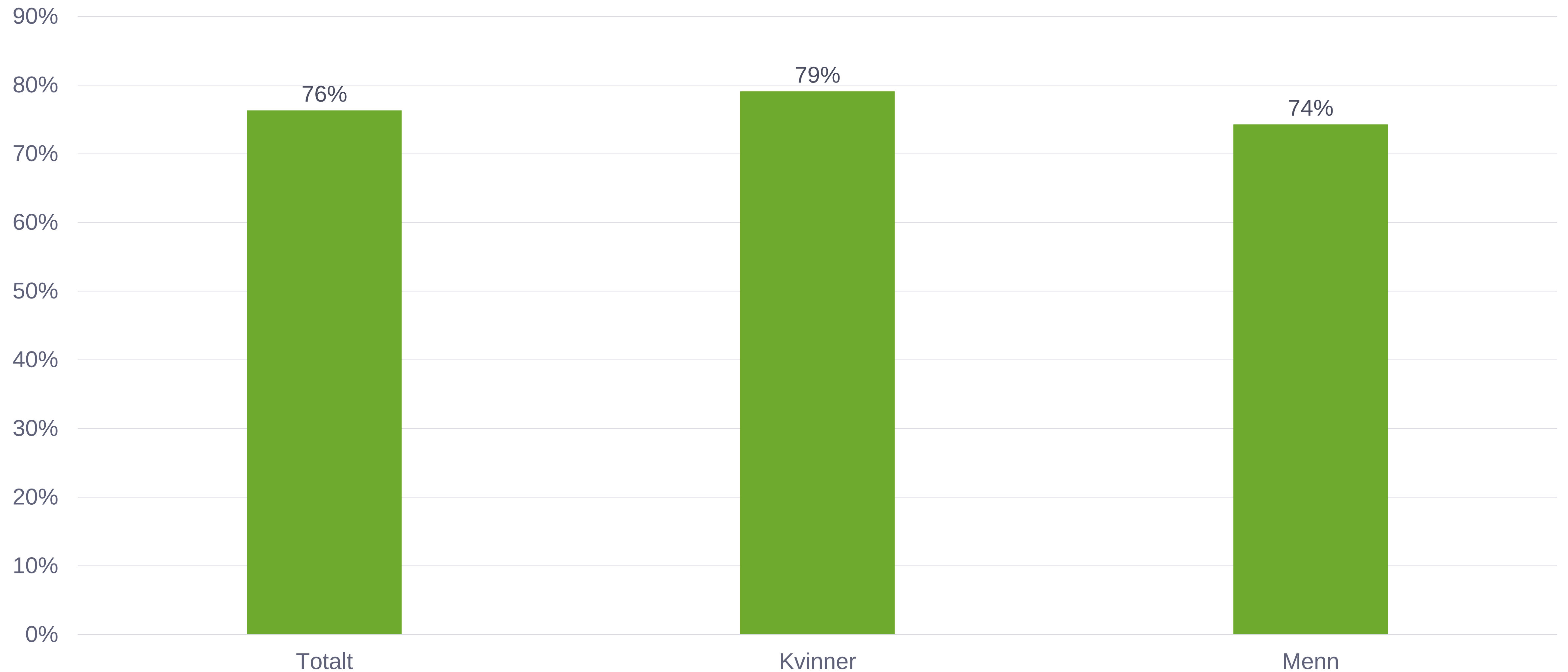
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Velferds- og fritidstilbud

- Nær to av tre vernepliktige inne til førstegangstjeneste opplever at velferds-og fritidstilbudet som Forsvaret tilbyr er tilfredsstillende eller bedre.
- Ca. 2 av 10 som ikke har deltatt på noen arrangementer som er organisert av velferden. Den oftest oppgitte grunnen til at de ikke har deltatt er tidspunkter på arrangementer som ikke har korrespondert med tjenesten.

Har du deltatt på arrangementer som velferden har organisert, enten i eller utenfor leiren?

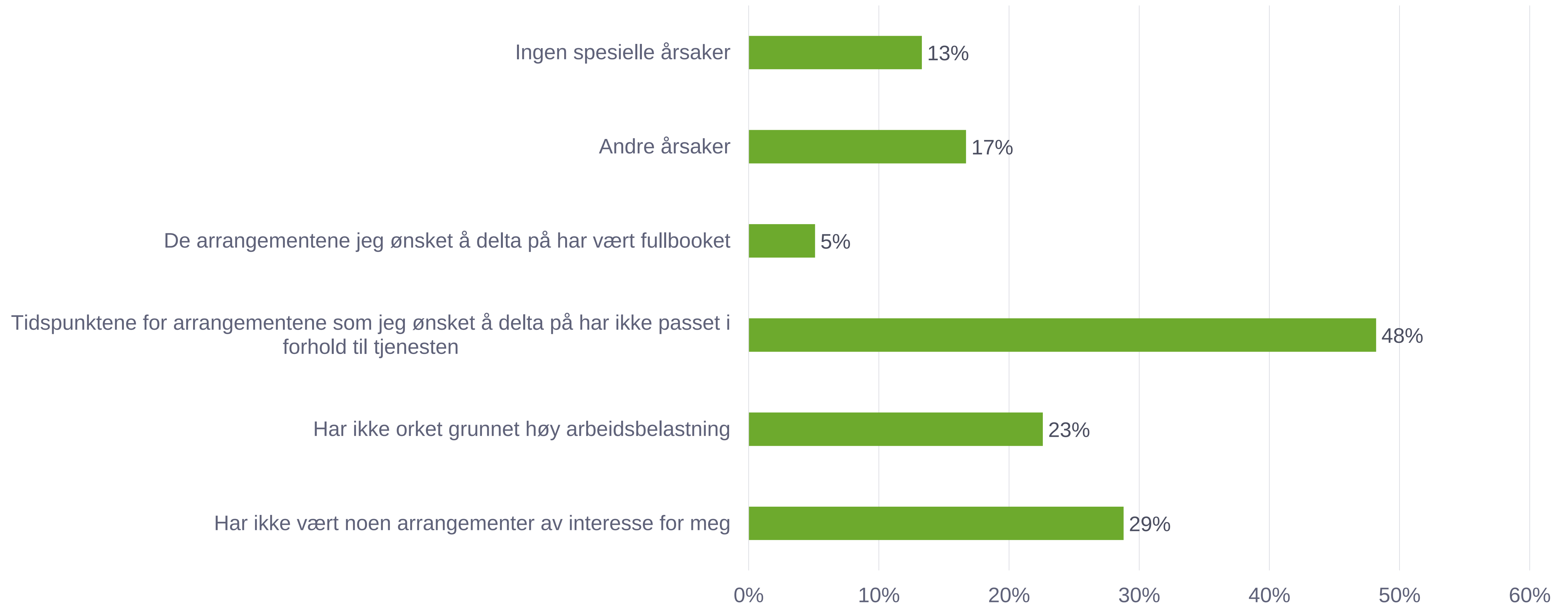
Andel som svarer «Ja».

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Hva er årsaken til at du ikke har deltatt på noen arrangementer fra velferden?

Andeler av de som ikke har deltatt på noe velferdstilbud.

Andeler av de som ikke har deltatt på velferdstilbud. Kilde: VPL2021 (n=793)

Mobbing

SPØRSMÅLENE OMKRING MOBBING OG SEKSUELL TRAKASSERING I VERNEPLIKTSUNDERSØKELSEN ER OPPLEVELSESBASERTE SPØRSMÅL, TIL SAMMENLIKNING MED SPØRREUNDERSØKELSEN FOR MOBBING OG SEKSUELL TRAKASSERING (MOST) I FORSVARET, SOM TAR FOR SEG ENKELTHENDELSER. DET ER DERFOR VIKTIG Å IKKE SAMMENLIKNE SVARENE SOM GJELDER SEKSUELL TRAKASSERING GITT I DISSE TO UNDERSØKELSENE.

- Andelen som oppgir å ha blitt mobbet i løpet av førstegangstjenesten fortsetter å falle.
- Den indirekte mobbingen (eksempelvis sosial isolering i form av utfrysning av gruppen/hindre gruppetilhørighet/hindre å skape relasjoner til andre, baksnakking etc.) er sammenfallende med resultat fra VPLU 2020 (70 prosent), mens den direkte mobbingen (som er åpen og direkte i form av verbal trakassering, fysisk gjennom slag og spark eller utnyttelse grunnet skjevt maktforhold mellom mobber og mobbeoffer etc.) går ned. Dette gjelder både menn og kvinner.
- Det er liten alvorlighetsgrad som er rapportert.
- Mobbingen foregår primært i avdelingstjenesten etter endt rekruttskole både i aktiv tjeneste og utenfor aktiv tjeneste, og foregår primært blant medsoldater.
- Andelen befal som utøver mobbing faller.

Definisjon mobbing

Når negative handlinger systematisk og vedvarende rettes mot en og samme person over tid, er det mobbing. Eksempler på mobbing kan være å baksnakke, spre rykter, utestengelse fra sosiale sammenkomster, holde tilbake informasjon eller bli latterliggjort.

Har du lagt merke til om noen er blitt utsatt for mobbing på arbeidsplassen i løpet av de siste 6 månedene?

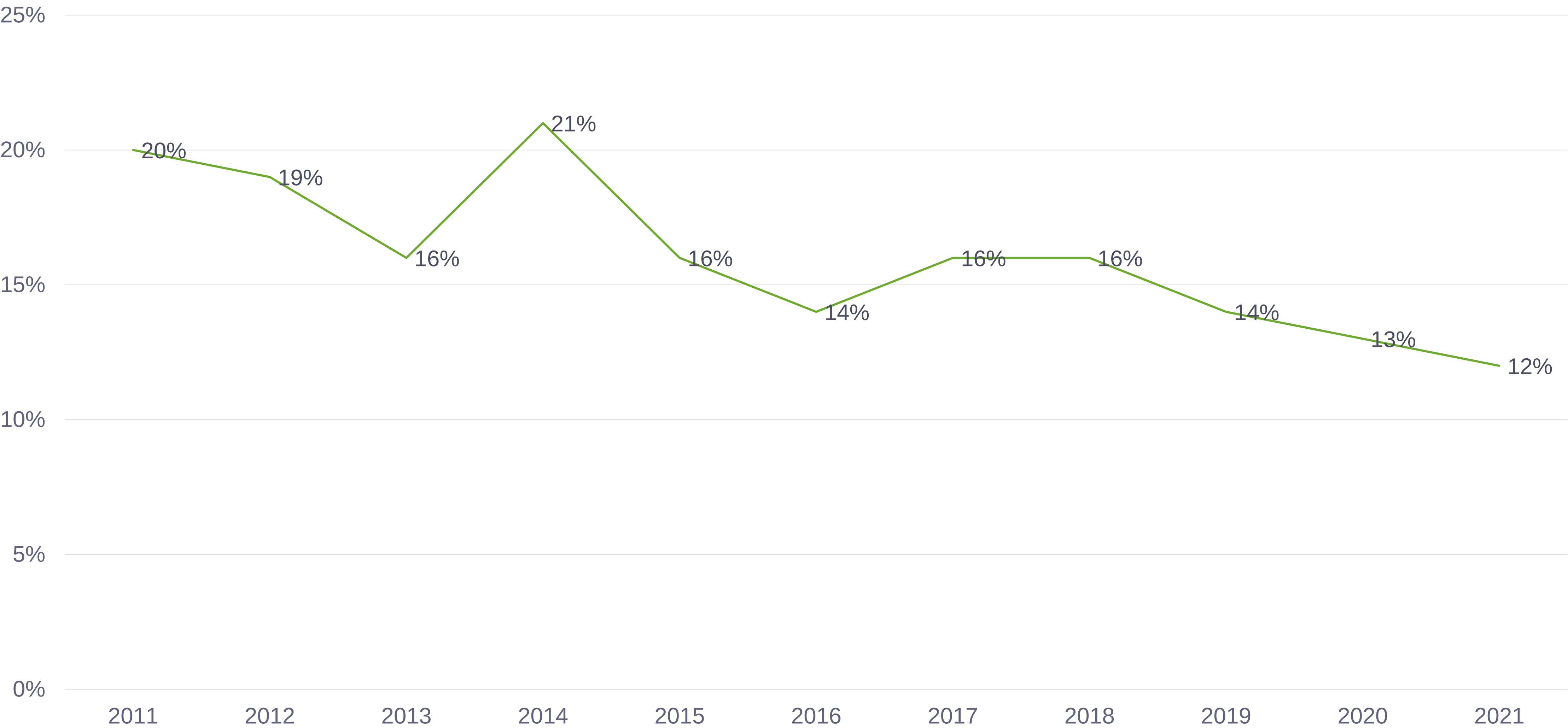
Andel som svarer «Ja».

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Har du selv blitt utsatt for mobbing på arbeidsplassen i løpet av førstegangstjenesten, og i tilfelle, hvor ofte?

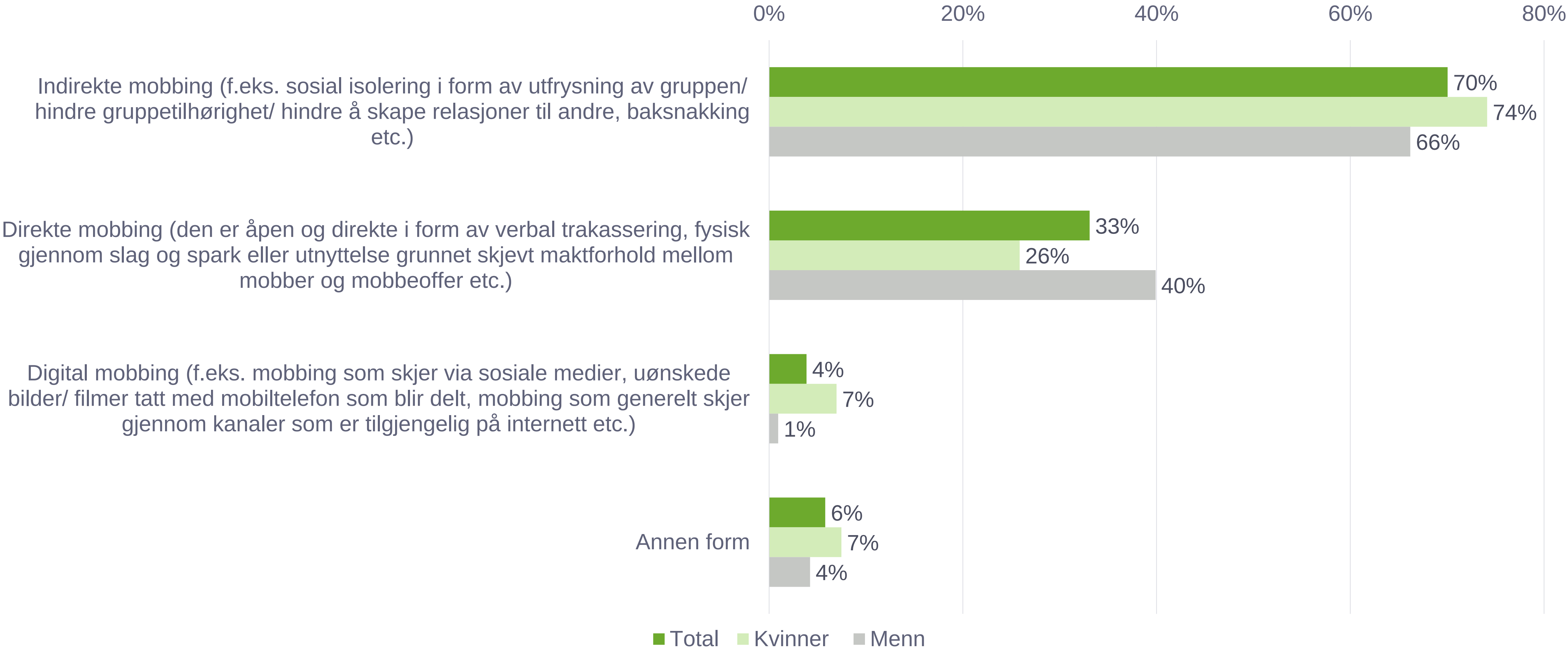
Andel som svarer «Ja».

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

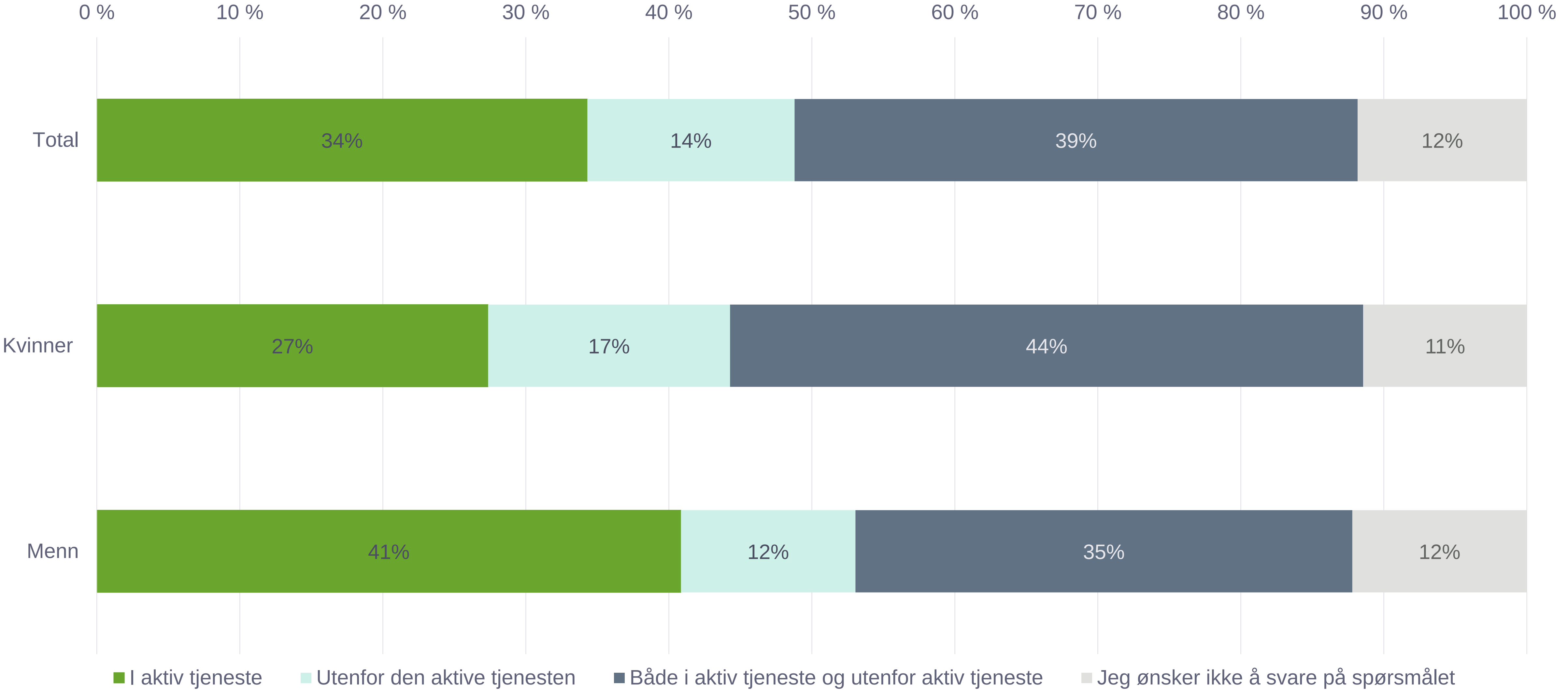
I hvilken form skjedde mobbingen?

Andel av totalen som svarer alternativet

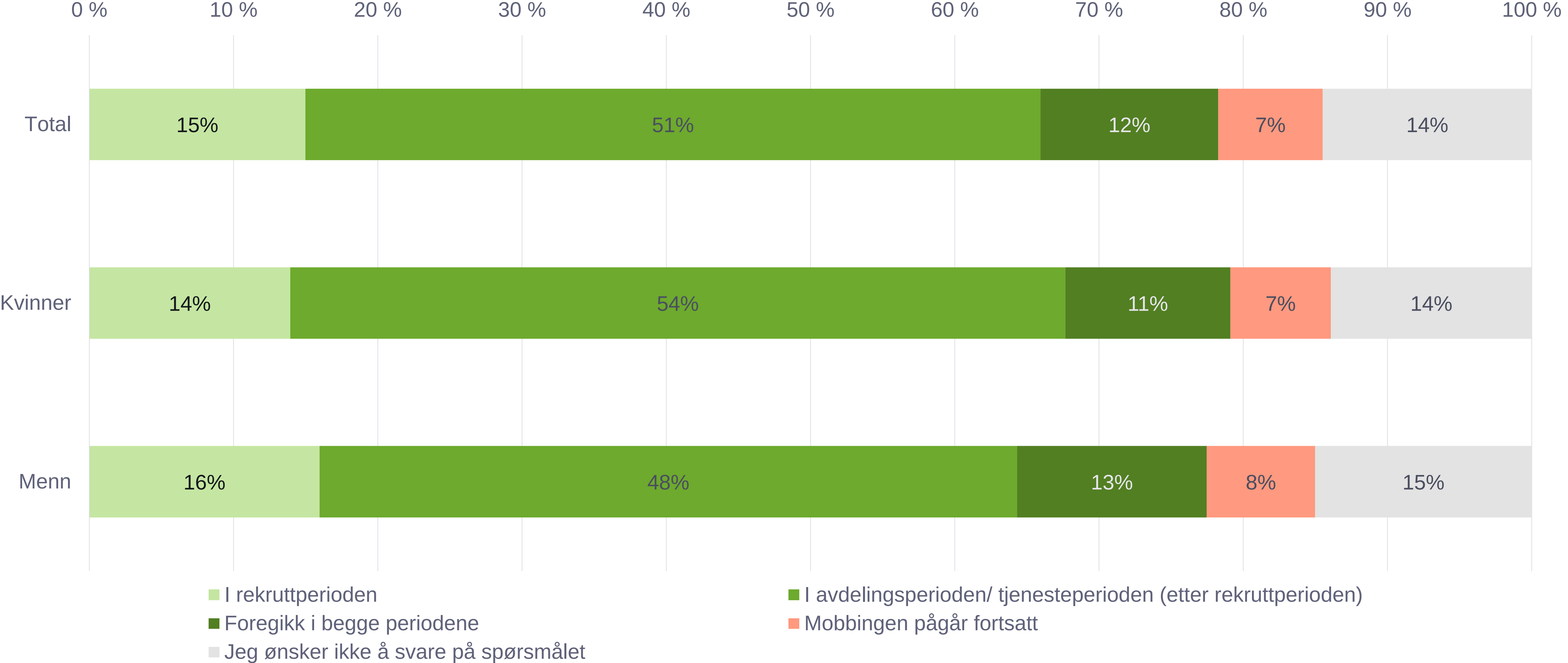
Andeler av de som sier de har blitt utsatt for mobbing. Kilde: VPL2021 N=414

Hvor skjedde dette?

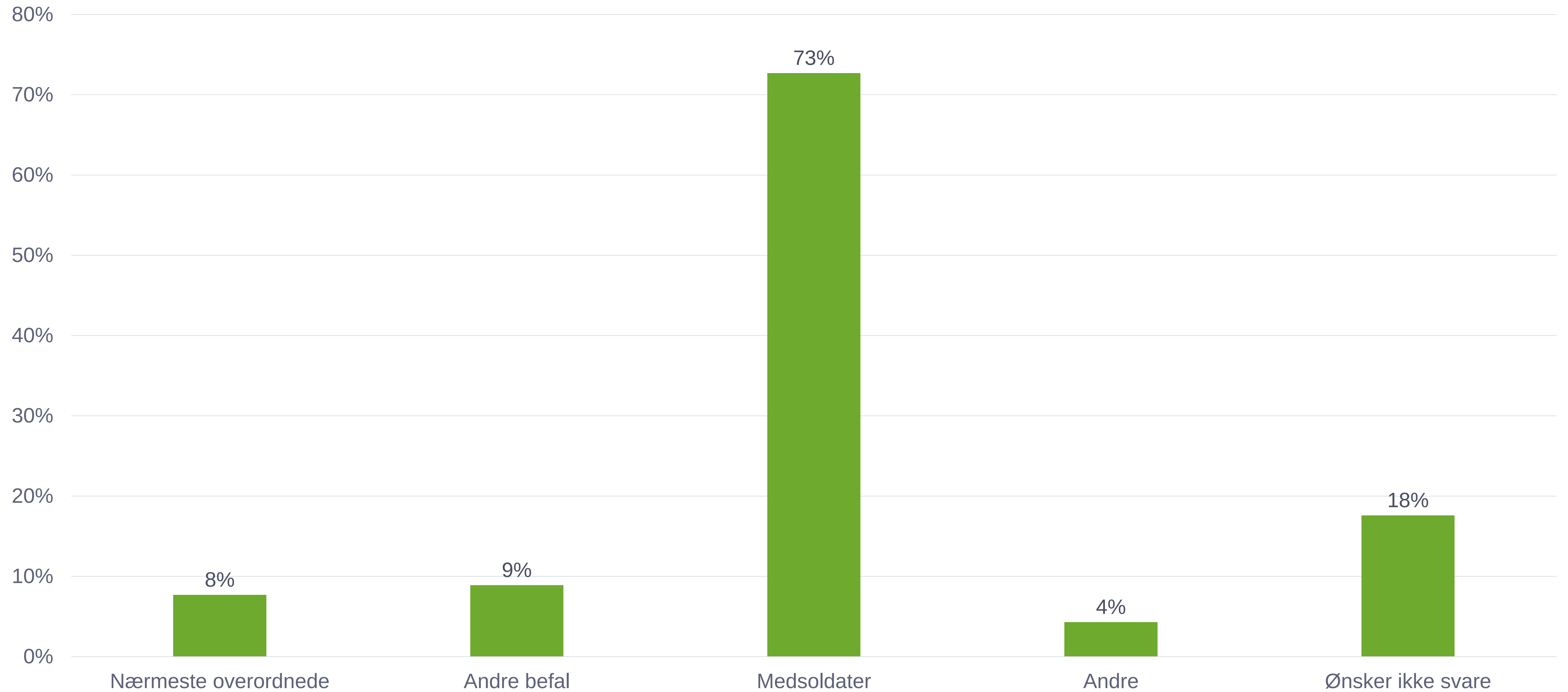
Andeler av de som sier de har blitt utsatt for mobbing. Kilde: VPL2021 N=414

Når skjedde dette?

Andeler av de som sier de har blitt utsatt for mobbing. Kilde: VPL2021 N=414

Hvem mobbet deg?

Andeler av de som sier de har blitt utsatt for mobbing. Kilde: VPL2021 N=414

Seksuell trakassering

SPØRSMÅLENE OMKRING MOBBING OG SEKSUELL TRAKASSERING I VERNEPLIKTSUNDERSØKELSEN ER OPPLEVELSESBASERTE SPØRSMÅL, TIL SAMMENLIKNING MED SPØRREUNDERSØKELSEN FOR MOBBING OG SEKSUELL TRAKASSERING (MOST) I FORSVARET, SOM TAR FOR SEG ENKELTHENDELSE. DET ER DERFOR VIKTIG Å IKKE SAMMENLIKNE SVARENE SOM GJELDER SEKSUELL TRAKASSERING GITT I DISSE TO UNDERSØKELSENE.

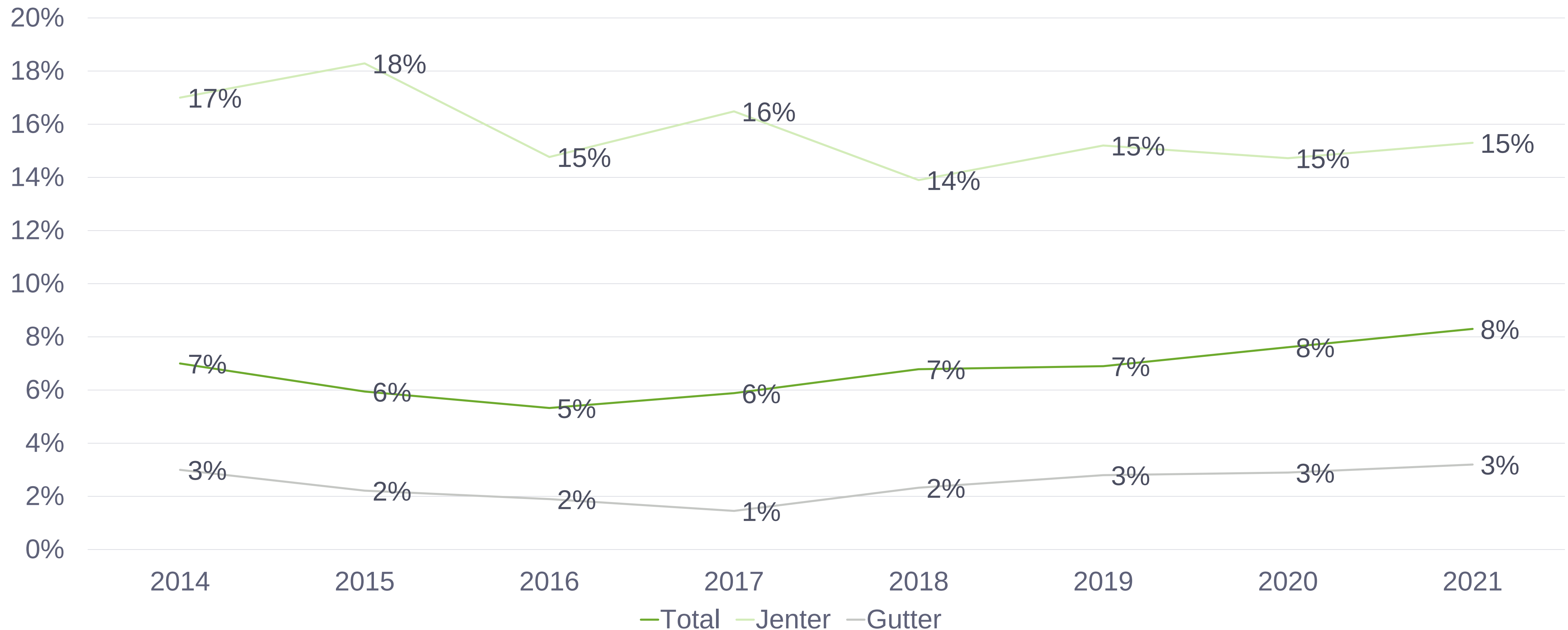
- 8 % oppgir at de har opplevd seksuell trakassering. Dette ligger på nivå med tidligere år.
- Uønskede verbale kommentarer oppgis hyppigst som trakasseringsmetode, mens det er trakasseringen på digitale plattformer som oppgis som mest alvorlig.
- Seksuell trakassering foregår primært i avdelingstjenesten etter endt rekruttskole både i aktiv tjeneste og utenfor aktiv tjeneste, og foregår primært blant medsoldater.
- Medsoldater er de som hyppigst står for trakasseringen.
- Andelen befal som utøver seksuell trakassering faller.

Definisjon seksuell trakassering

Seksuell trakassering er enhver form for uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende, eller plagsom.

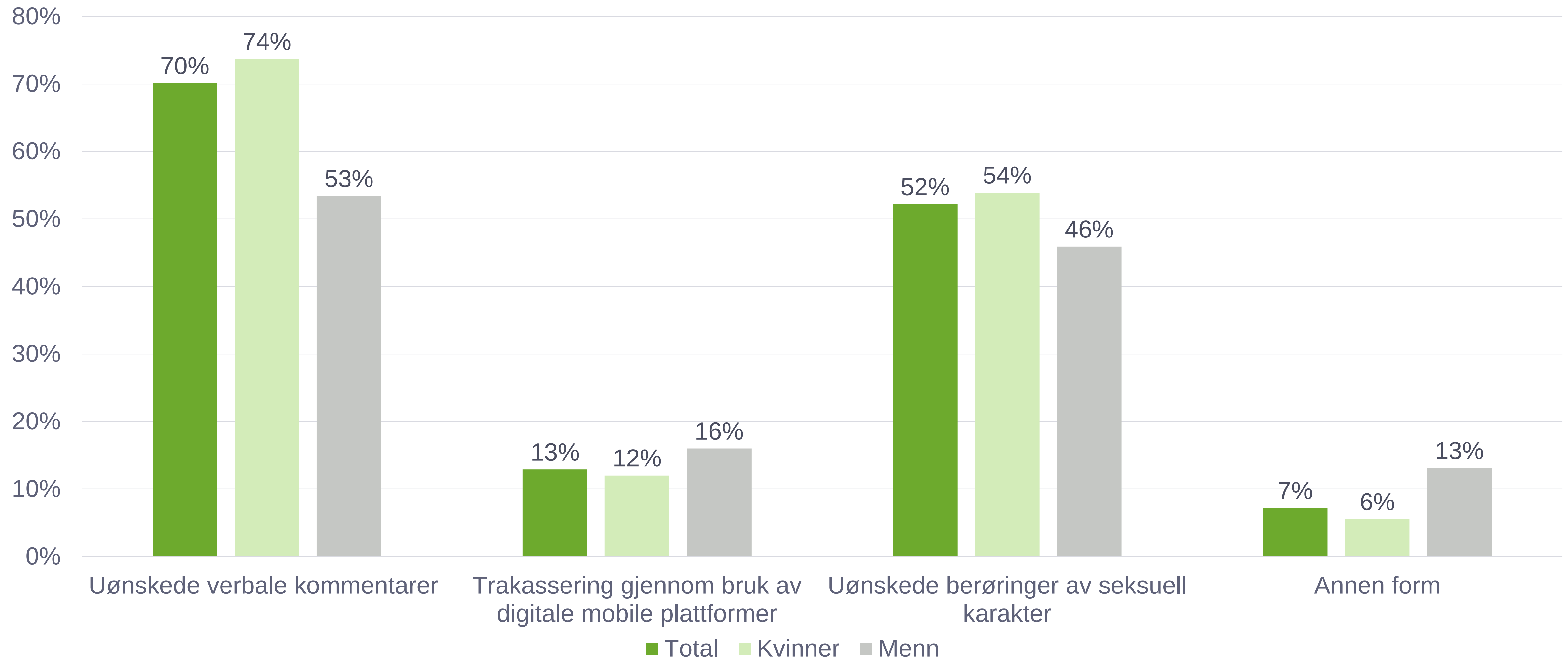
Har du som soldat i løpet av din tid i Forsvaret blitt utsatt for seksuell trakassering fra dine medsoldater eller overordnede i tråd med definisjonen?

Andel som svarer «Ja».

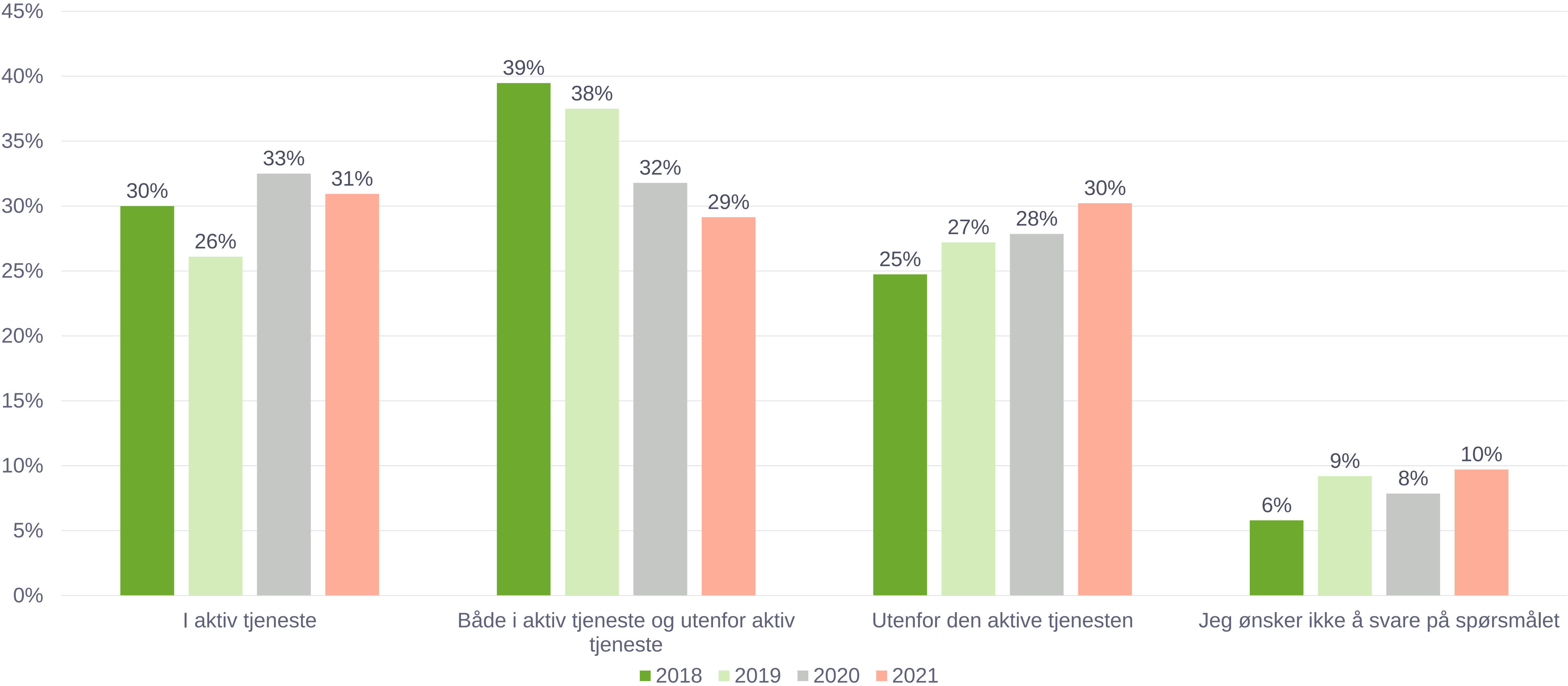
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

I hvilken form skjedde trakasseringen?

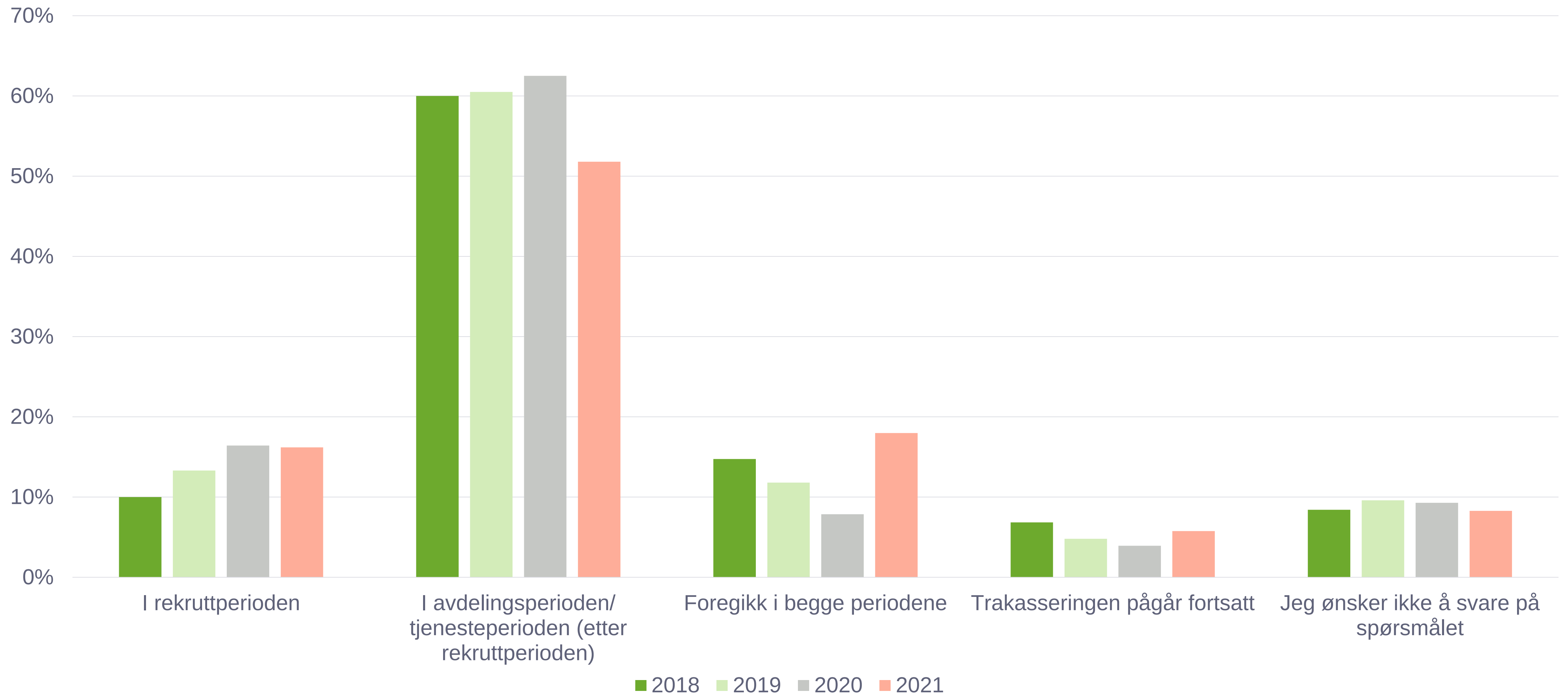
Andeler av de som har sagt de har vært utsatt for seksuell trakassering (N=278). Kilde: VPL2021

Seksuell trakassering: Hvor skjedde dette?

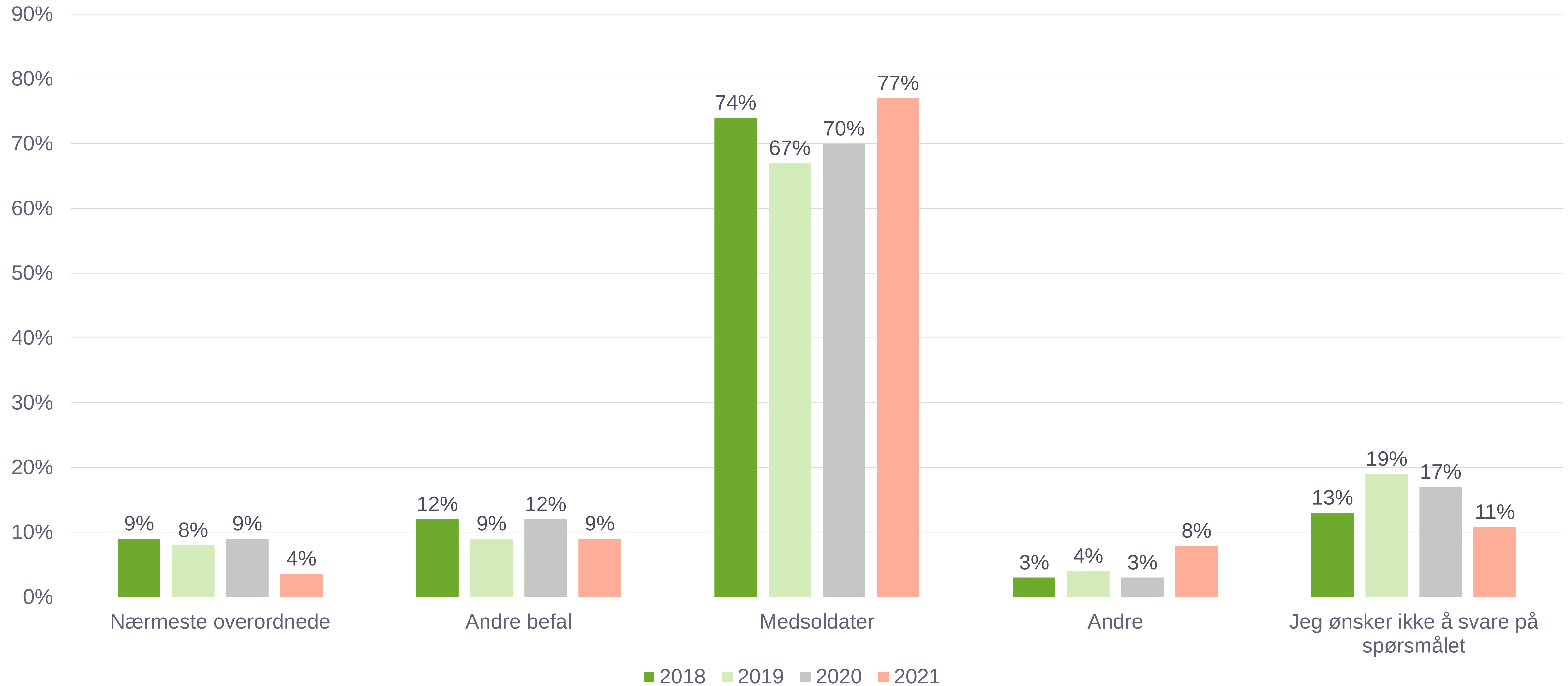
Andeler av de som har sagt de har vært utsatt for seksuell trakassering (N=278). Kilde: VPL2021

Seksuell trakassering: Når skjedde dette?

Andeler av de som har sagt de har vært utsatt for seksuell trakassering (N=278). Kilde: VPL2021

Hvem ga deg uønsket oppmerksomhet/ trakasserte deg seksuelt?

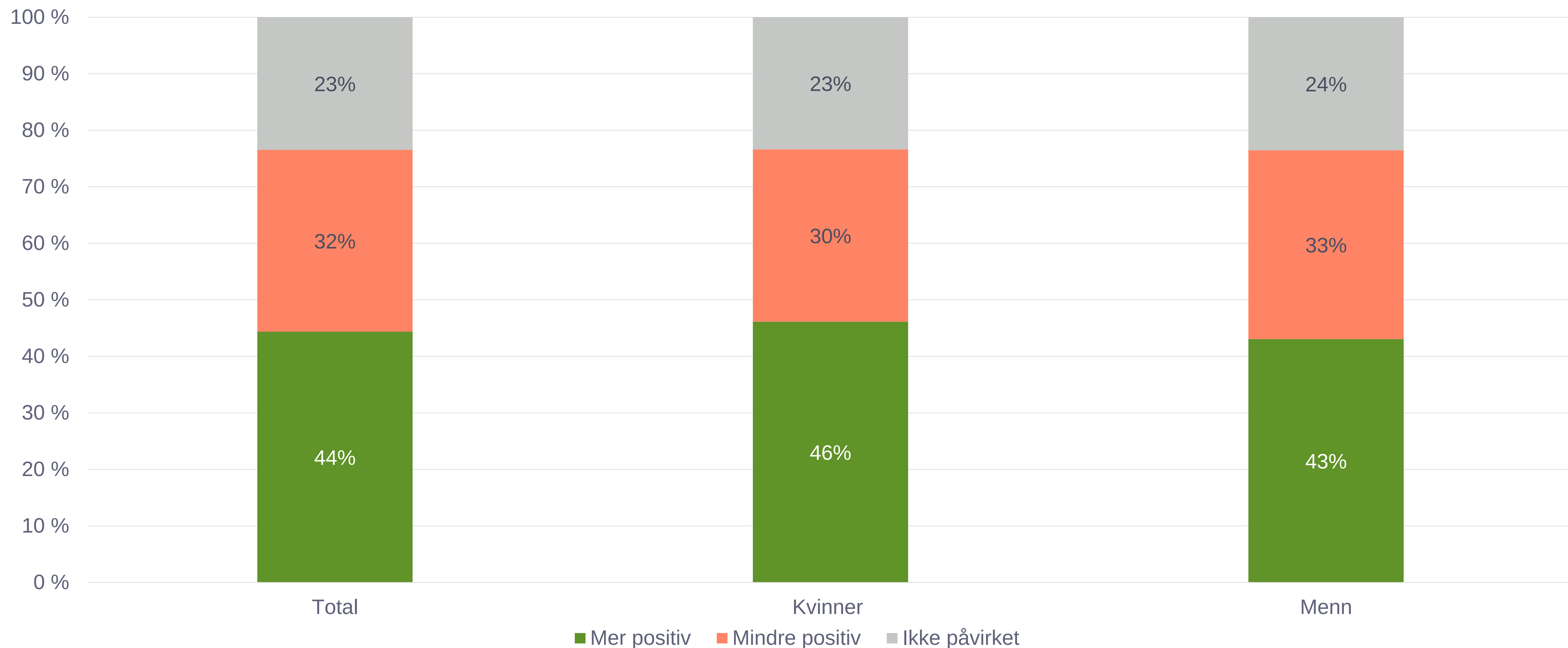

Andeler av de som har sagt de har vært utsatt for seksuell trakassering (N=278). Kilde: VPL2021

Videre tjeneste

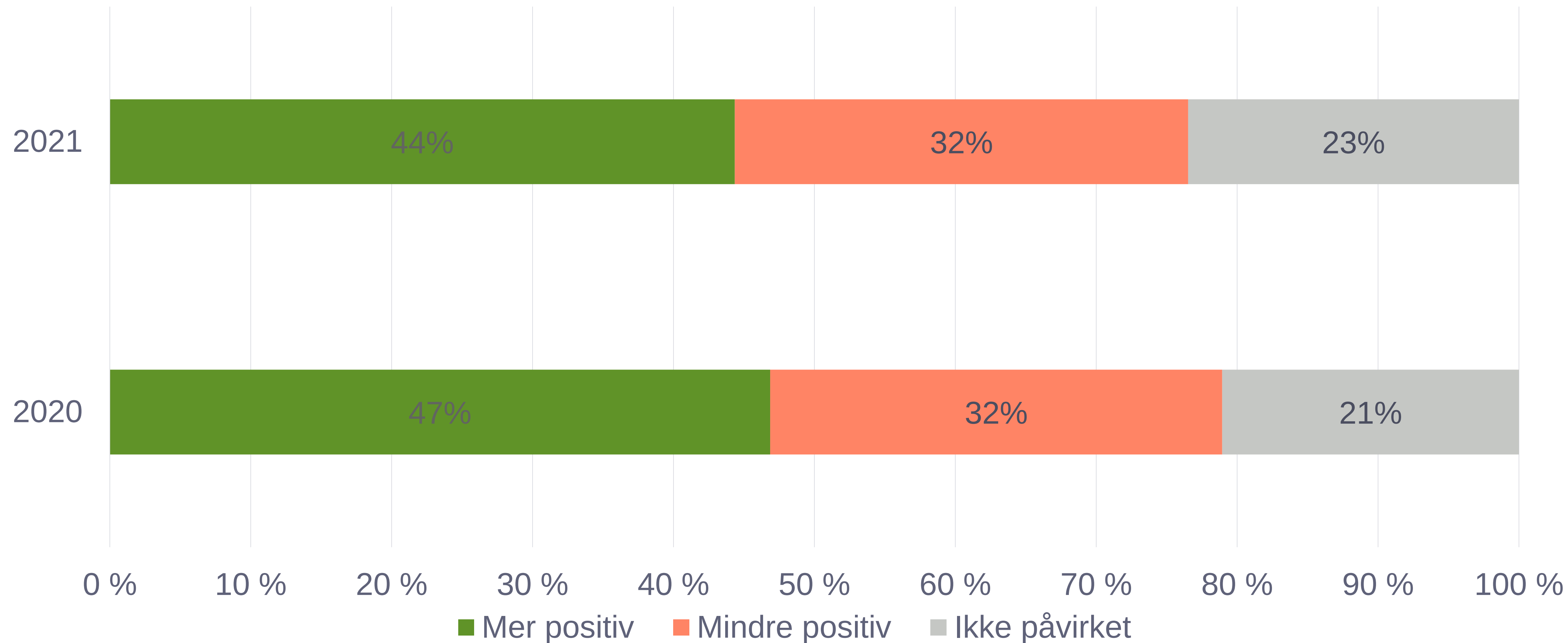
- 44 % har blitt mer positive til videre tjeneste i perioden de har vært inne.
- 57 % har fått informasjon om utdanningsmuligheter i Forsvaret.
- De fleste har fått informasjonen fra befalet.
- 28% sier at det er sannsynlig at de vil søke videre tjeneste, litt høyere blant menn enn kvinner.

Har du blitt mer eller mindre positiv til videre tjeneste i Forsvaret i løpet av tiden du har vært inne?

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

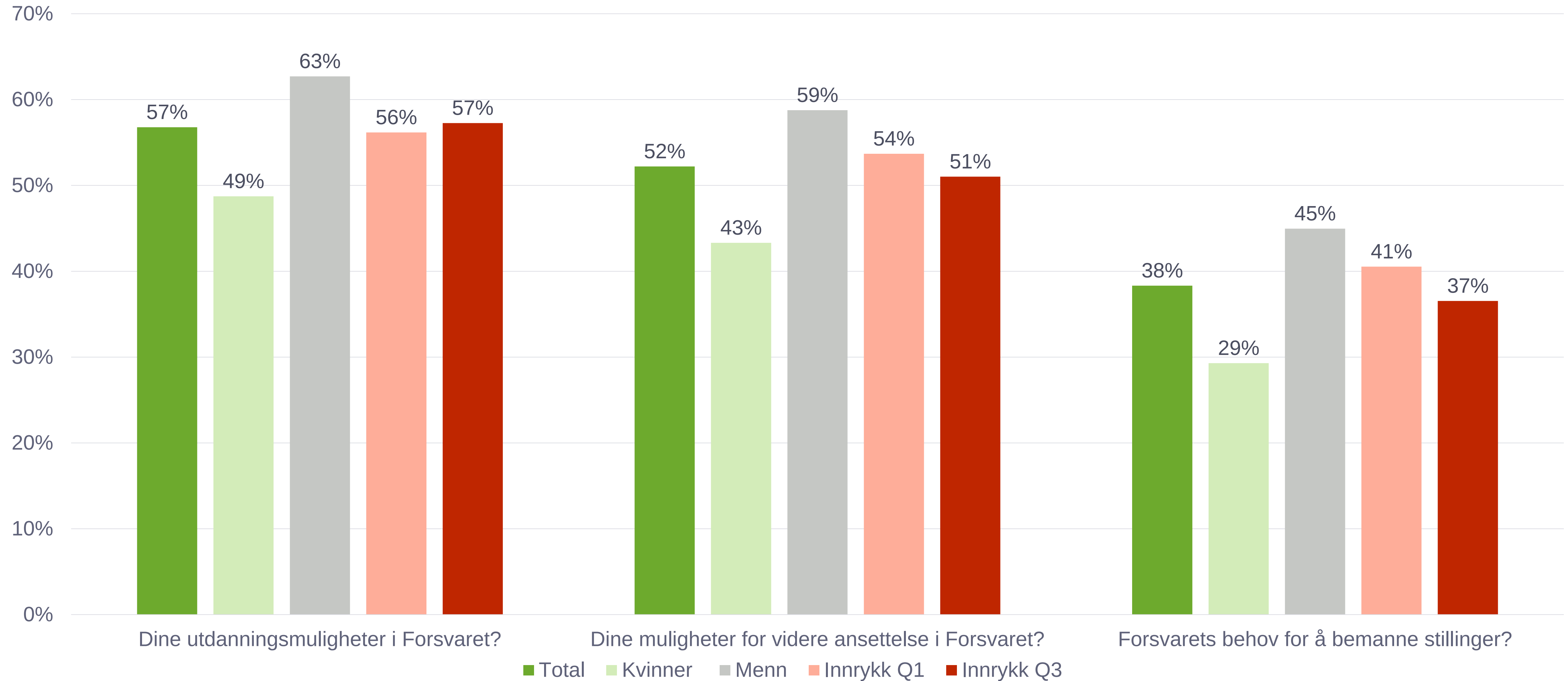
Har du blitt mer eller mindre positiv til videre tjeneste i Forsvaret i løpet av tiden du har vært inne?

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Videre tjeneste: Har du mottatt informasjon om...

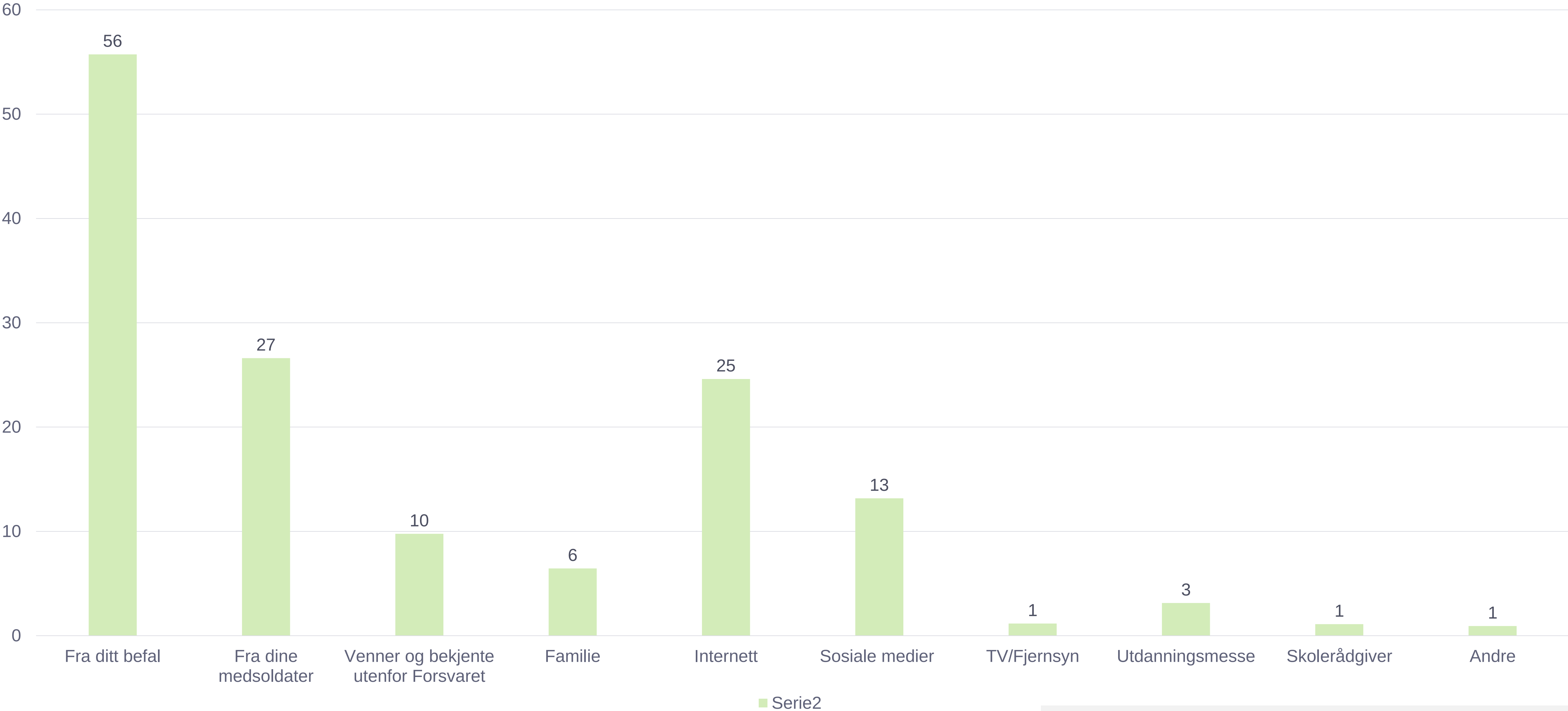
Andel som svarer «Ja».

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

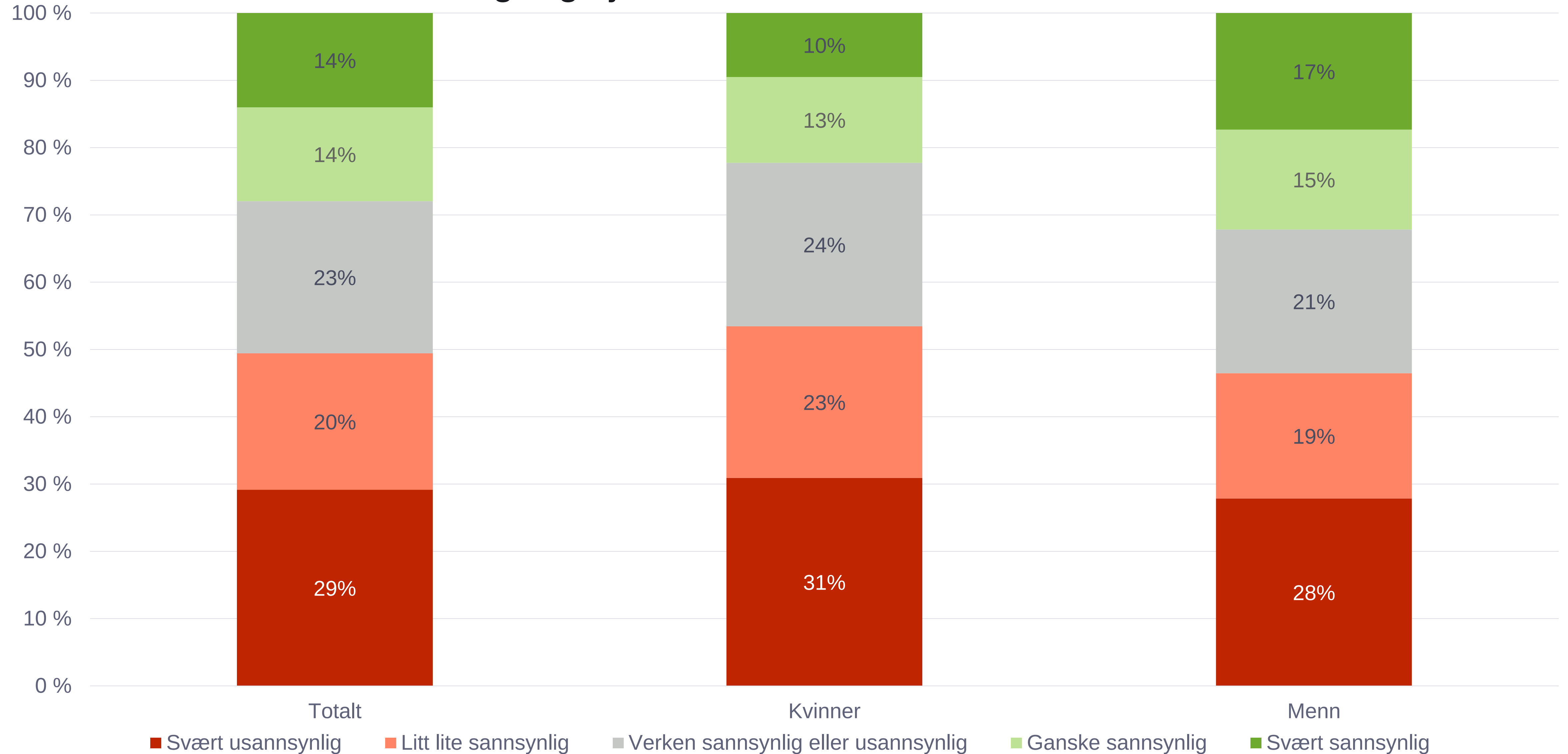
Hvor eller fra hvem fikk du informasjon om dette?

Prosentandel som svarer alternativet

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Hvor sannsynlig er det for at du kommer til å søke videre tjeneste eller utdanning i Forsvaret etter endt førstegangstjeneste?

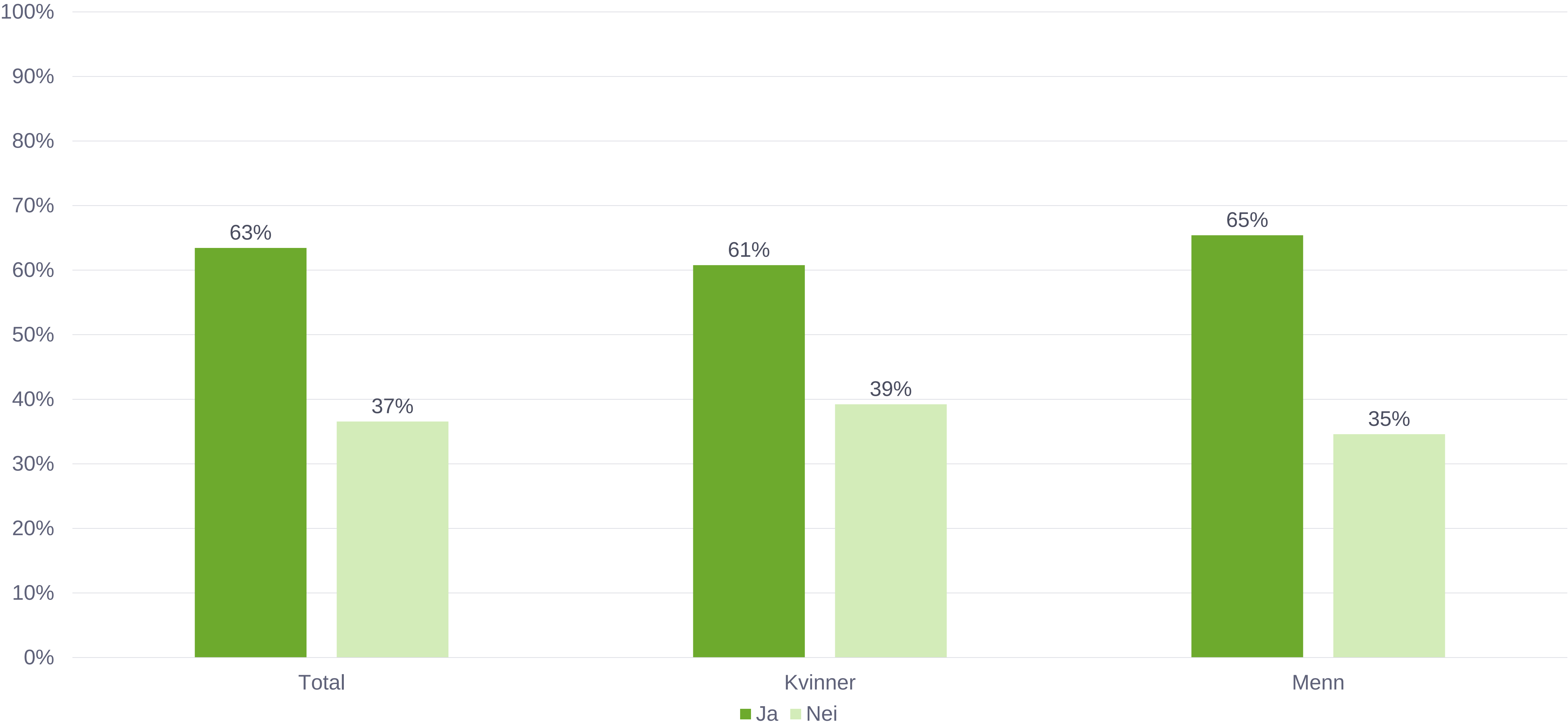

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Midtveissamtale

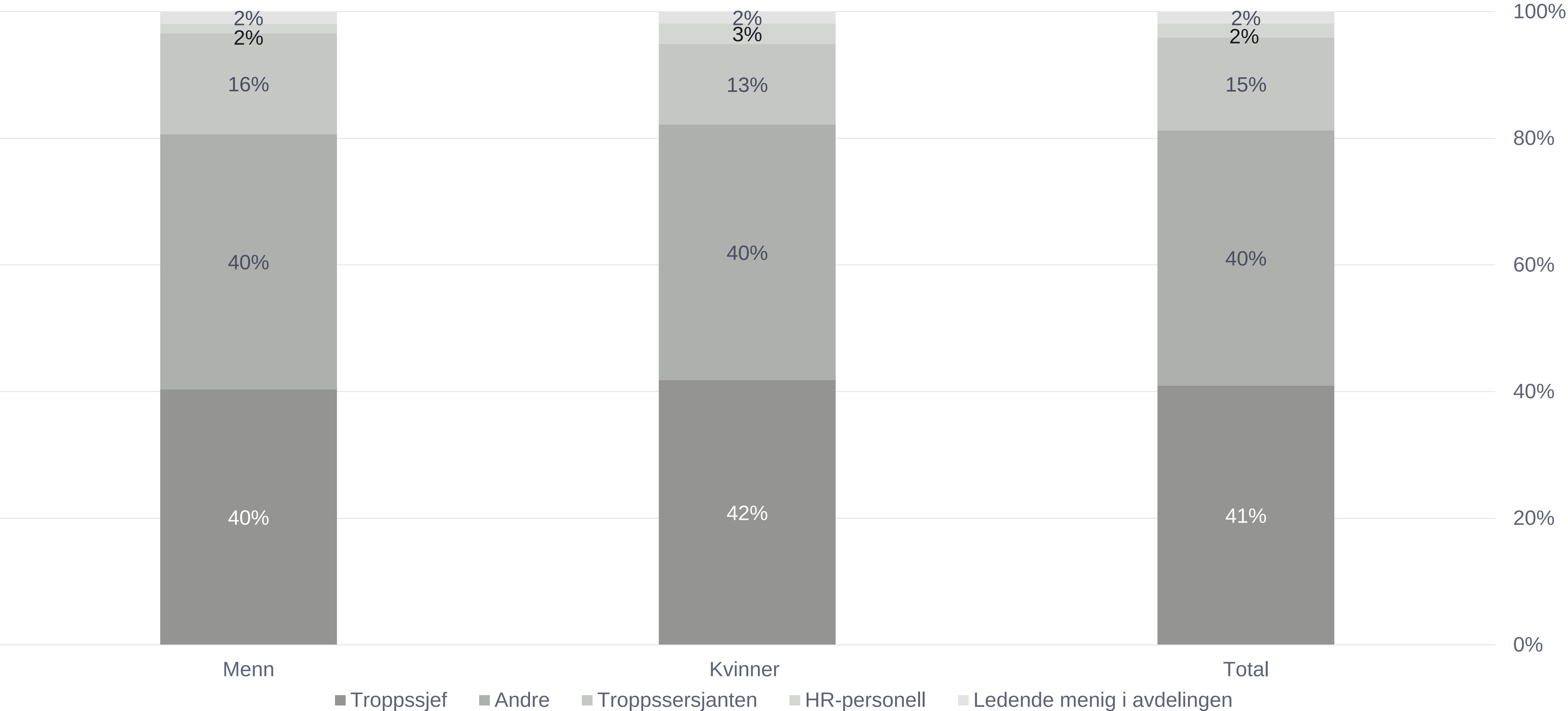
- 63 % har gjennomført midtveissamtale.
- 41 % av de som har gjennomført midtveissamtale har gjennomført den med troppssjefen.

Har du gjennomført midtveissamtale?

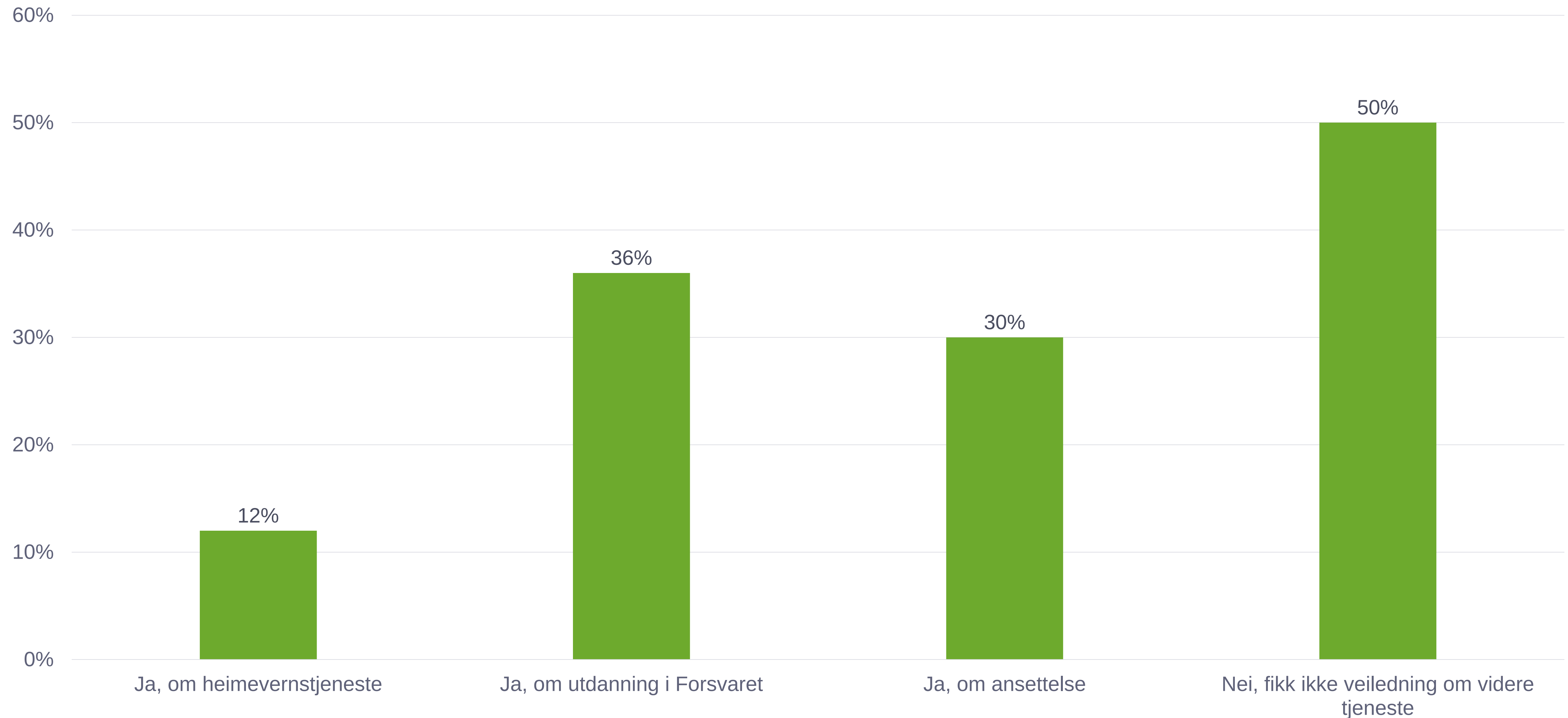
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Hvem gjennomførte du midtveissamtale med?

Andeler de som har gjennomført midtbeissamtale. Kilde: VPL2021 n=2124

Fikk du veiledning om videre tjeneste under midtveissamtalen?

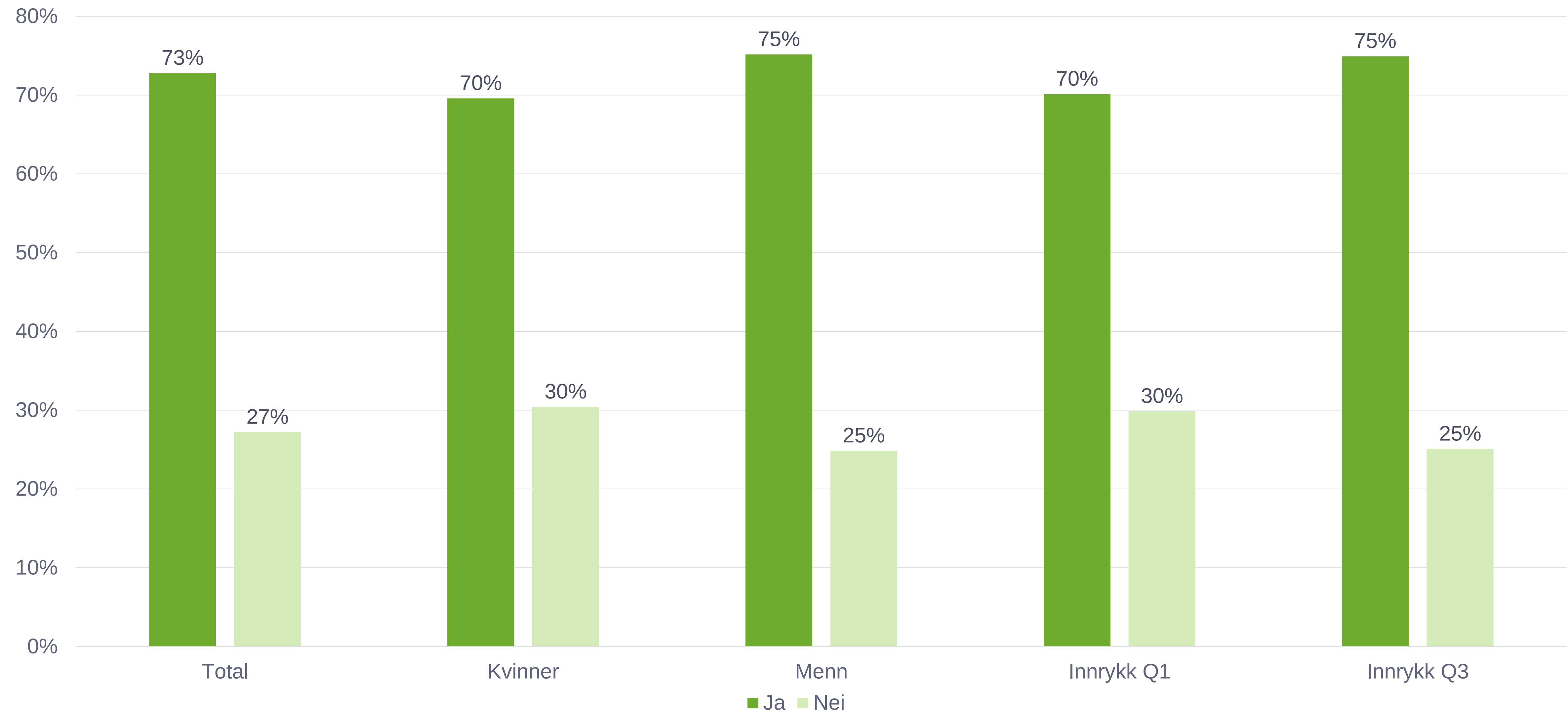

Andeler de som har gjennomført midtbeissamtale. Kilde: VPL2021 n=2124

Personvern

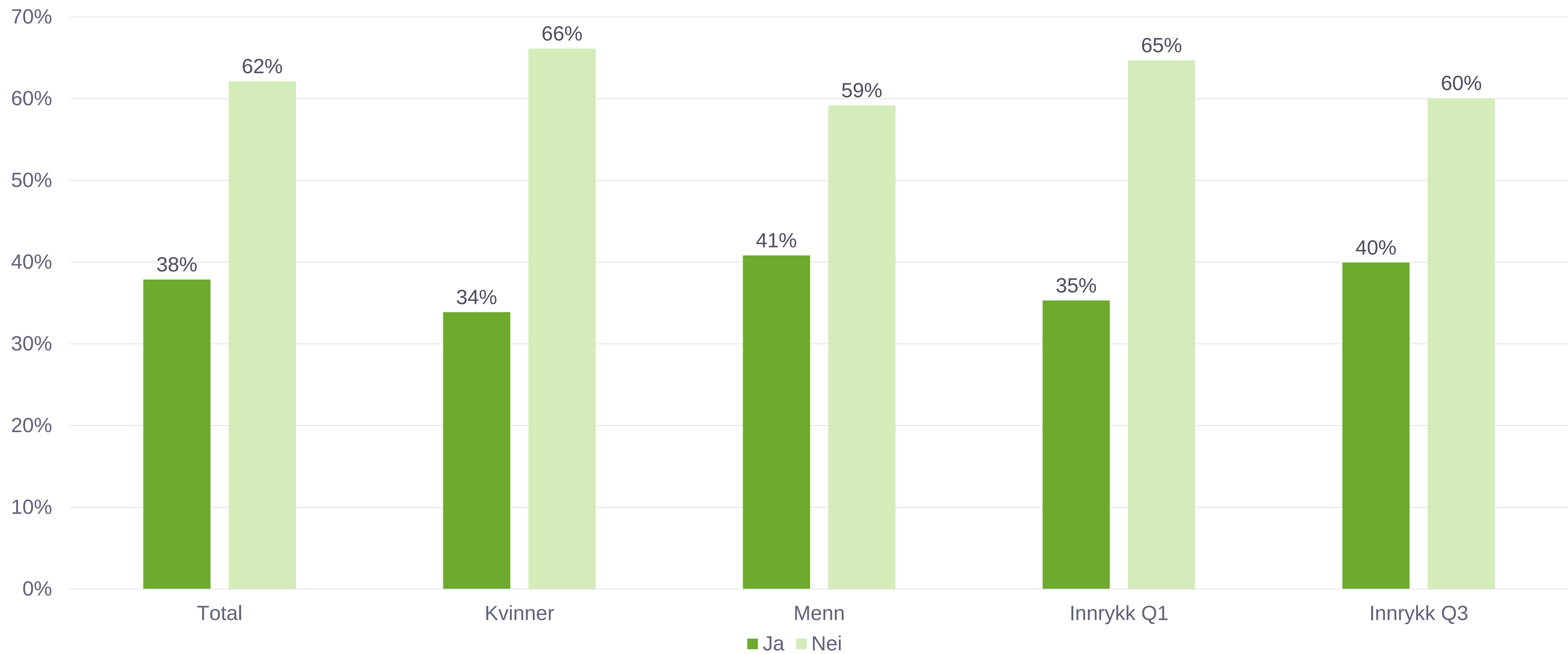
- 73 % oppgir at det er gjennomført informasjonsbrief.
- 38 % oppgir at de er kjent med sine rettigheter i personellsystemet.

Er det gjennomført informasjonsbrief om personvern ved avdelingen/fartøyet der du tjenestegjør?

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Er du kjent med dine rettigheter som registrert i Forsvarets personellsystem (rulleblad) ift. personvernforordningen (GDPR) herunder innsyn, retting og sletting?

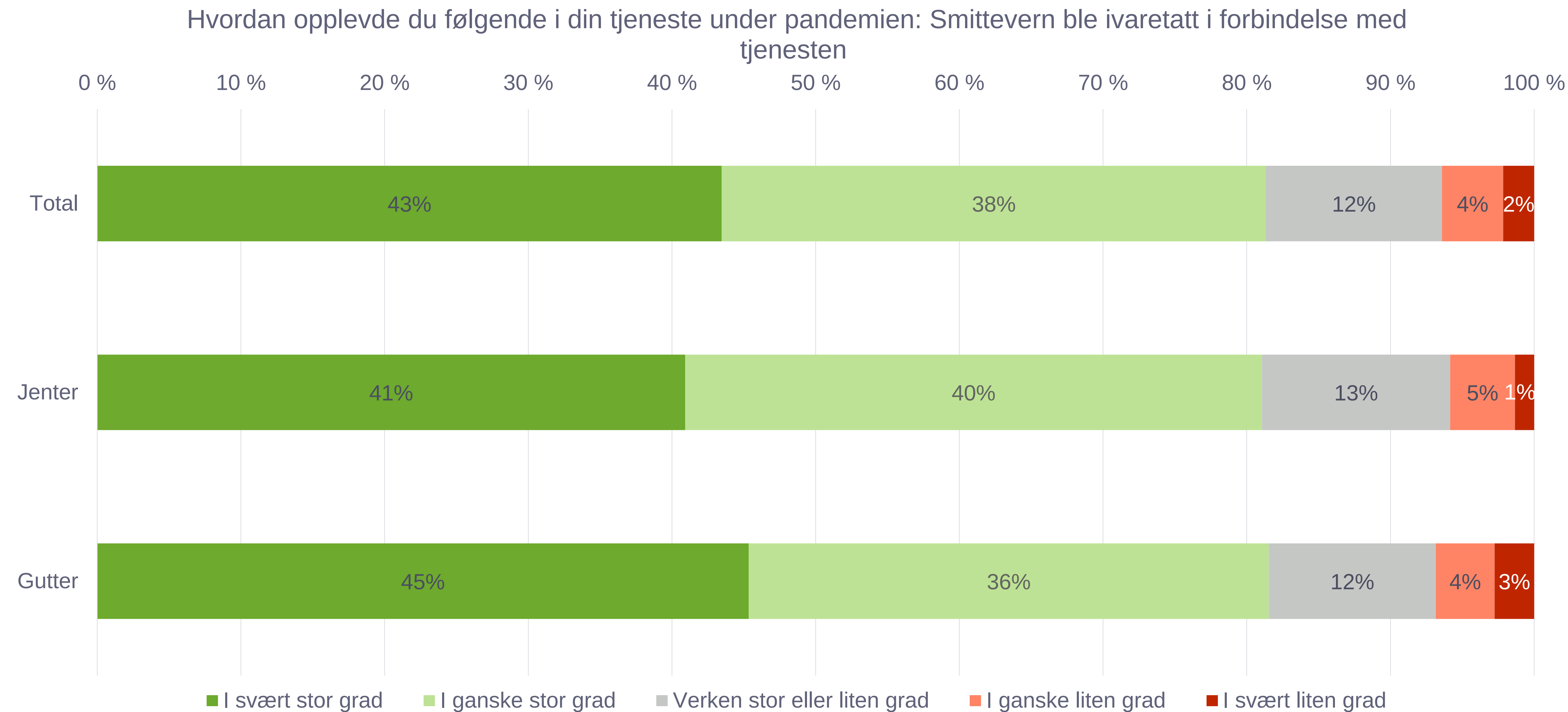

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Korona

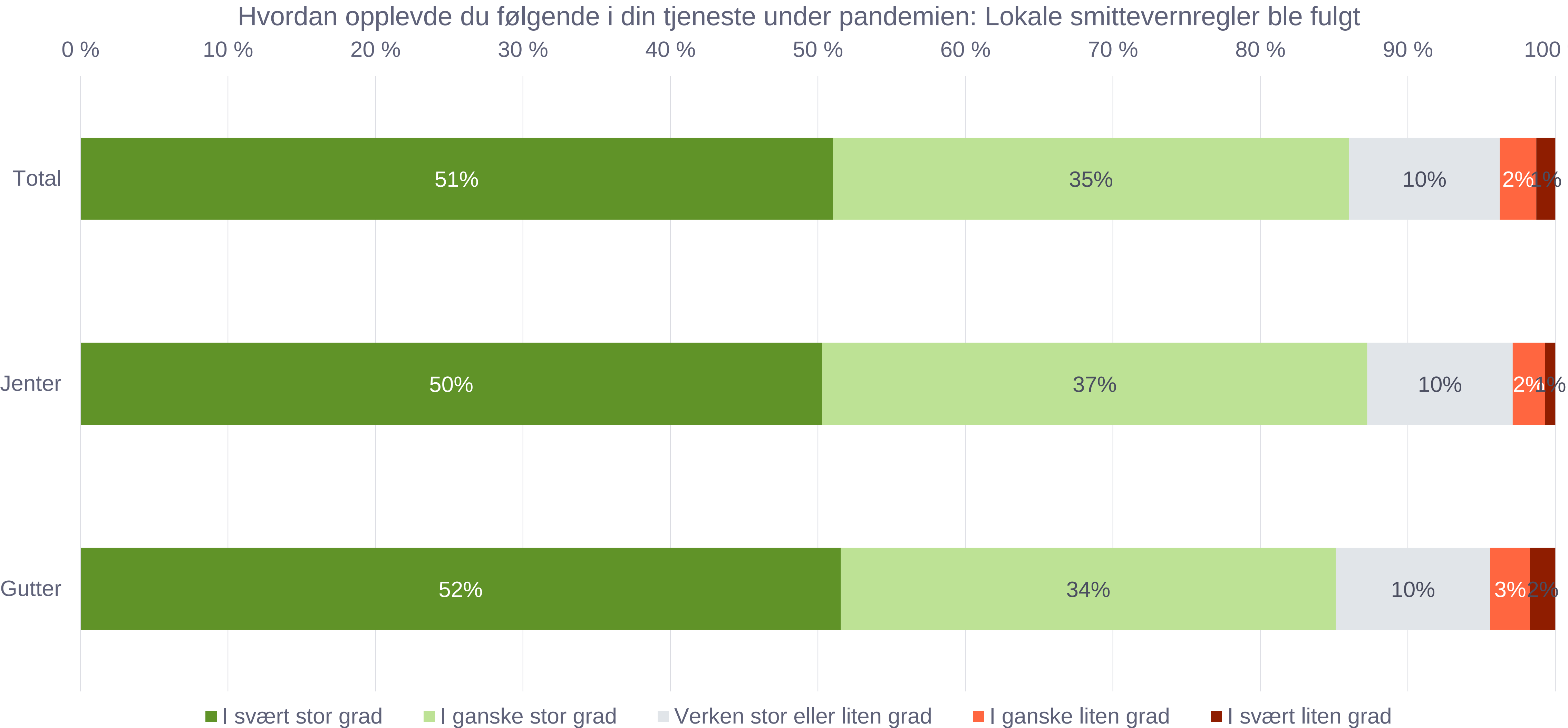
- 81 % oppgir at smittevern ble hensyntatt under tjenesten.
- 86 % oppgir at smittevernregler ble fulgt i stor grad.

Smittevern ble ivaretatt i forbindelse med tjenesten

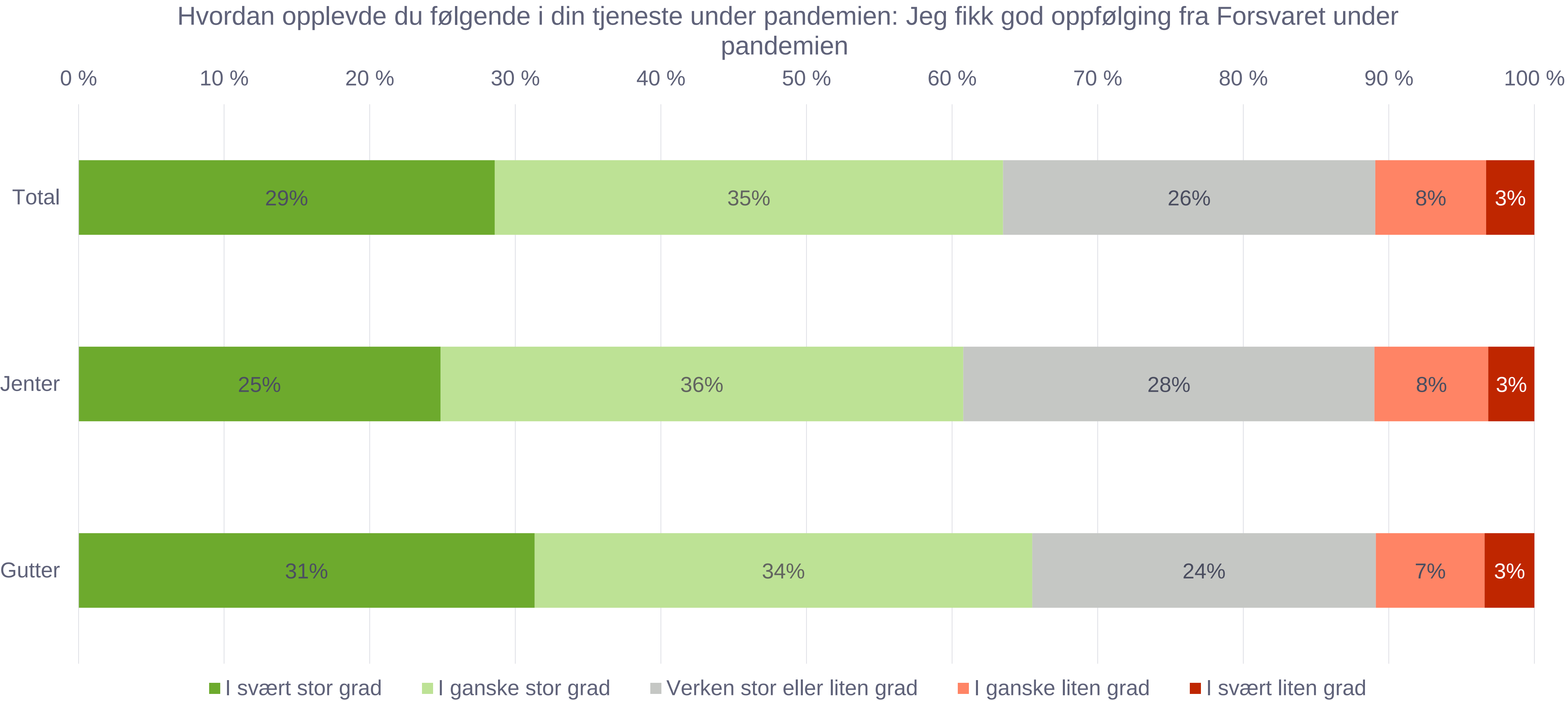
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Lokale smittevernregler ble fulgt

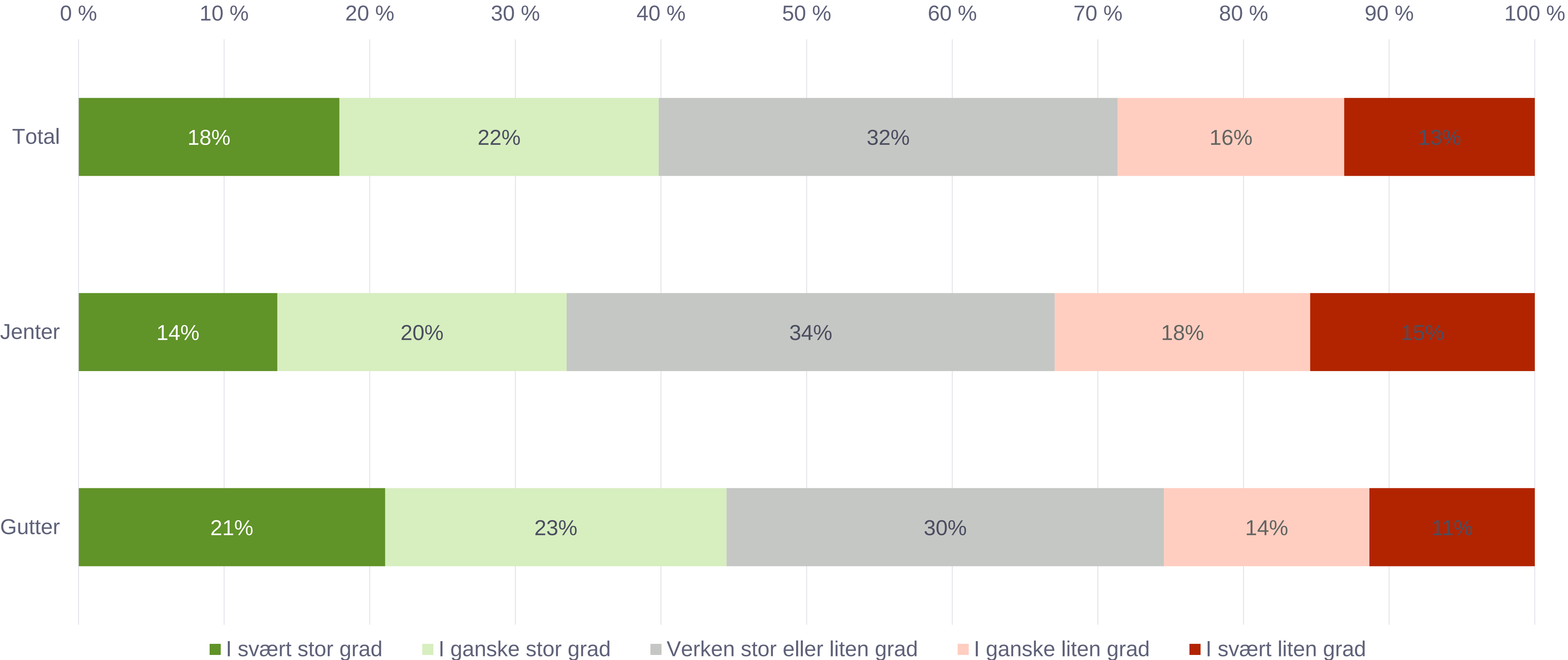
Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Jeg fikk god oppfølging fra Forsvaret under pandemien

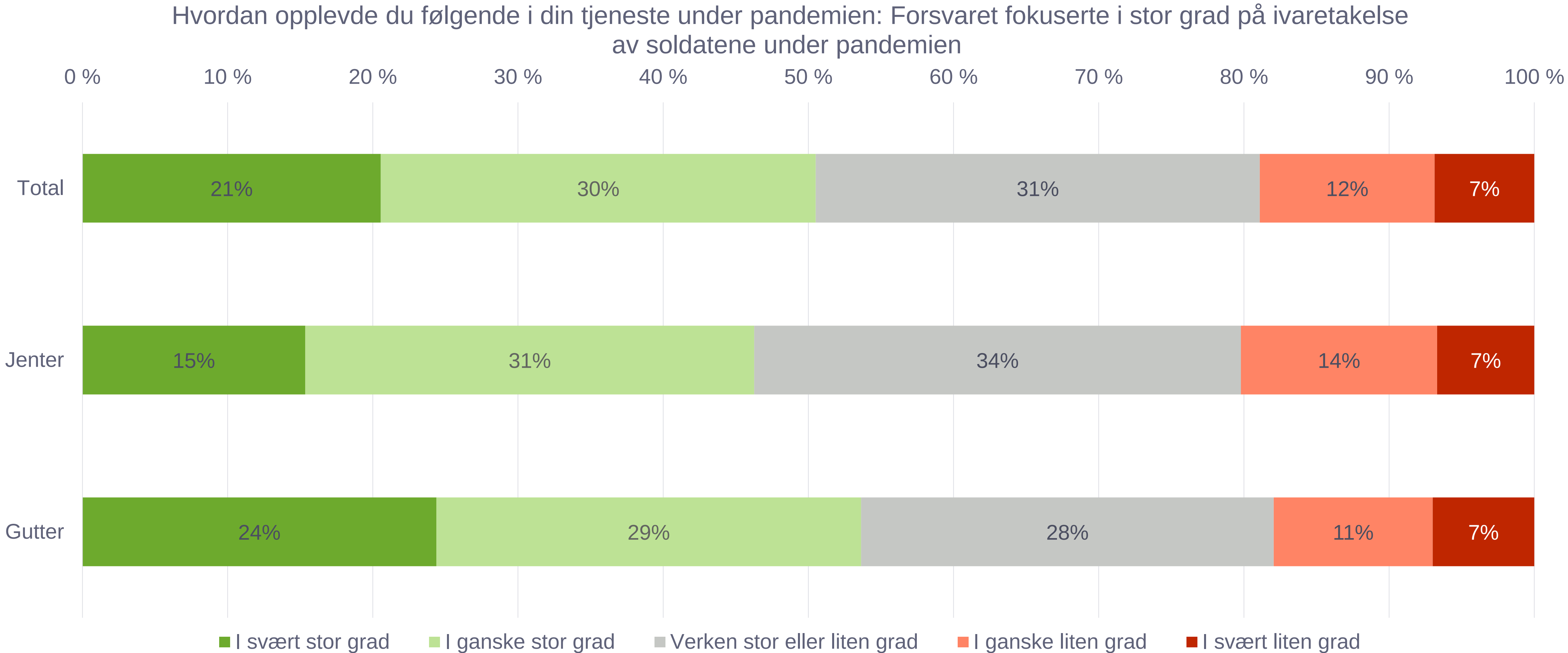

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Det ble informert om hvordan man kunne søke råd ved problemer og utfordringer under nedstengelsen

Forsvaret fokuserte i stor grad på ivaretakelse av soldatene under pandemien

Andeler av totalt antall vernepliktige (VPL2021: 8966 personer). Kilde: VPL2021

Om denne undersøkelsen

Spørreundersøkelsen er gjennomført av Forsvarets mediesenter på oppdrag fra Forsvarsstaben J1.